

FINÁLNÍ ZPRÁVA Z MONITORINGU NAPLŇOVÁNÍ OPATŘENÍ
SPSZ OSTRAVA 2015 – 2018 PROSTŘEDNICTVÍM
REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ

Prosinec 2020

OSTRAVA!!!



Obsah

Úvod	4
Používané pojmy	5
Seznam zkratek.....	6
1 Východiska.....	7
1.1 Způsob práce	7
1.2 Finanční rámec realizovaných projektů.....	8
2 Naplnění opatření SPSZ Ostrava	8
2.1 Souhrnné údaje za období realizace projektů.....	9
2.1.1 Vývoj v počtu podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle cílových skupin	9
2.1.2 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle území.....	10
2.2 Oblast: Zaměstnanost.....	12
2.2.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti zaměstnanosti	12
2.2.2 Naplnění priorit dle dopadů na cílovou skupinu jednotlivých realizátorů	15
2.2.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	16
2.2.4 Témata, která je třeba dále řešit	22
2.3 Oblast: Bydlení	23
2.3.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	23
2.3.2 Naplnění priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů	27
2.3.3 Reflexe úspěšnosti ze strany realizátorů	28
2.3.4 Témata, která je třeba dále řešit	38
2.4 Oblast: Prevence rizikového chování rizik.....	39
2.4.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	39
2.4.2 Naplnění priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů	43
2.4.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	44
2.4.4 Témata, která je třeba dále řešit	50
2.5 Oblast: Rodina a zdraví.....	51
2.5.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	51
2.5.2 Naplnění priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů	54
2.5.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	55
2.5.4 Témata, která je třeba dále řešit	60



3	Rozvoj sociálních služeb v rámci SPSZ Ostrava.....	61
4	Předpoklad udržitelnosti po skončení projektu	62
	Závěr	64
	Seznam tabulek	65
	Seznam grafů	65



Úvod

Statutární město Ostrava ve spolupráci s Agenturou pro sociální začlenění (dále jen „ASZ“) vytvořilo a v roce 2015 schválilo Strategický plán sociálního začleňování Ostrava, 2015 – 2018 (dále jen „SPSZ Ostrava“). Velká část priorit, které byly v SPSZ Ostrava definovány, byly naplňovány prostřednictvím projektů z výzev koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (dále jen „KPSVL“)

V roce 2018 ASZ ve spolupráci s městem Ostrava realizovala monitoring stavu naplňování SPSZ Ostrava a dopadů aktivit, které slouží k naplnění jednotlivých priorit strategického dokumentu. Jednalo se o první průběžný sběr dat, jehož cílem, mimo průběžnou reflexi stavu naplňování opatření SPSZ Ostrava, bylo identifikovat a kvantifikovat změny v situaci osob, které byly dosahovány prostřednictvím aktivit jednotlivých realizátorů projektů. První průběžná zpráva vznikla v srpnu 2018, druhá pak v srpnu 2019 a v roce 2020 proběhl třetí a také finální sběr dat od realizátorů projektů, jehož výstupy jsou předkládány v této zprávě.

Obdobně jako v předchozích obdobích jsou primárními zdroji, z nichž zpráva vychází, informace od jednotlivých realizátorů projektů. Dopady, změny, či účinnost intervencí deklarované realizátory projektů, nebyly nahlíženy perspektivou dalších zainteresovaných subjektů, kterými jsou příjemci podpory, veřejná správa a samospráva.

Účelem monitoringu naplňování opatření SPSZ Ostrava není hodnotit či porovnávat úspěšnost aktivit jednotlivých realizátorů projektů, ale poskytnout lokálním partnerům ucelený obrázek o konkrétních změnách u cílových skupin, které byly v rámci tvorby SPSZ Ostravy společně definovány. Jednotlivé projekty jsou do značné míry unikátní a realizátoři volí různé cesty a způsoby práce s osobami. Rozdílné jsou také podmínky, v nichž působí, a v řadě případů i charakteristika cílové skupiny, na kterou své intervence zaměřují.

Monitoring naplňování opatření SPSZ může přispět k náhledu na aktivity realizátorů projektů, na změny, které mohou podporovat ale i limity, které mohou jejich úspěšnost negativně ovlivňovat.



Používané pojmy

Realizátor - subjekt, který realizuje aktivity v rámci schváleného projektu z výzev Operačního programu Zaměstnanost vyhlášených v rámci výzev koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.

Milník – období, ke kterému jsou vykazována data jednotlivých realizátorů, ať už o počtu osob, které získaly jakoukoliv formu podpory, nebo další data, která byla pro účely zpracování průběžné zprávy s realizátory definována.

Aktivita – činnosti, které realizátoři projektu zajišťují pro naplnění účelu projektů.

Harm reduction – koncepce, programy a činnosti směřující primárně k minimalizaci nepříznivých zdravotních, sociálních a ekonomických dopadů užívání legálních a psychoaktivních látek, aniž by nutně docházelo ke snižování jejich spotřeby. Určujícím rysem je spíše důraz na prevenci rizik či škod a zaměření se na osoby, které v užívání drog pokračují, než prevenci užívání drog jako takového¹.

Jádrová skupina – termín používaný v rámci komunitní práce, jedná se o skupinu zainteresovaných osob, které mají potenciál podporovat změnu v místním společenství.

¹ Stanovisko Mezinárodní asociace pro harm reduction (IHRA), https://www.hri.global/files/2010/06/01/Briefing_What_is_HR_Czech.pdf



Seznam zkratek

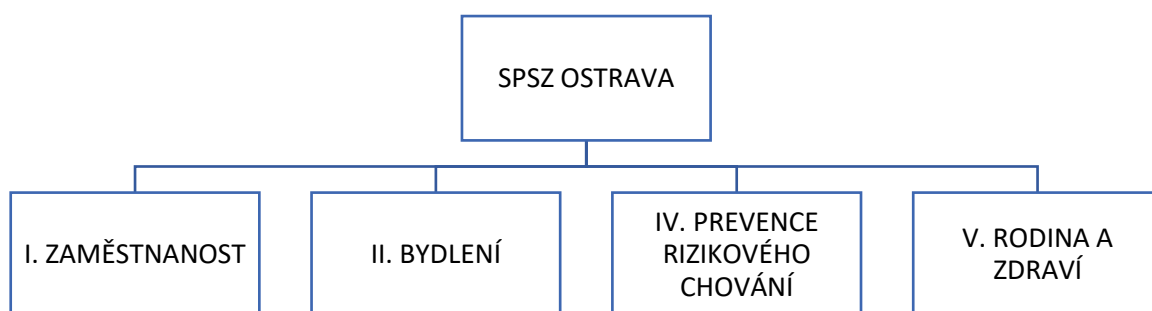
APK – asistent prevence kriminality
CS – cílová skupina
ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
DPP – dohoda o provedení práce
DPČ – dohoda o pracovní činnosti
HR – harm reduction
IPOD – individuální plán ochrany dítěte
JS – jádrová skupina
KPSVL – koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MSK – Moravskoslezský kraj
NDC – nízkoprahové denní centrum
NNO – nestátní nezisková organizace
NOC - noclehárna
NRP – náhradní rodinná péče
OSP – odborné sociální poradenství
OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí
OU FSS – Ostravská univerzita, Fakulta sociálních studií
PPI – přenosné pohlavní infekce
RC – RUBIKON Centrum, z. ú.
SAS – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
SPSZ – strategický plán sociálního začleňování
SR – sociální rehabilitace
SVL – sociálně vyloučená lokalita
SZÚ – Státní zdravotní ústav
TP – terénní program
ÚP ČR – Úřad práce České republiky
VTOS – výkon trestu odnětí svobody
ZP – zdravotní pojišťovna



1 Východiska

Východiskem pro zpracování Finální zprávy z monitoringu naplňování SPSZ Ostrava 2015 – 2018 byl Strategický plán sociálního začleňování Ostrava 2015 – 2018 Ostrava a jeho priority dle jednotlivých oblastí (viz obrázek č. 1). Oblast III. Vzdělávání není do průběžného naplňování opatření SPSZ Ostrava zahrnuta a bude vyhodnocena v rámci evaluace Místního plánu inkluze.

Obrázek 1 Jednotlivé oblasti SPSZ Ostrava 2015 - 2018



Tato zpráva není zaměřena na reflexi investičních projektů předkládaných do výzev Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“).

1.1 Způsob práce

Tato zpráva vychází ze SPSZ Ostrava, kde byly společně s lokálními partnery z řad SMO, NNO a dalších organizací a institucí definovány hlavní priority a cíle vážící se k pozitivní změně v sociální situaci u cílové skupiny osob sociálně vyloučených, či sociálním vyloučením ohrožených.

Podkladem pro interpretaci dosažených změn u aktivit jednotlivých projektových záměrů byla data realizátorů zpracovaná ve strukturovaných formulářích. V rámci prvního monitoringu naplňování opatření SPSZ Ostrava proběhlo 24 schůzek s realizátory projektů za účelem vydefinování dopadových indikátorů, podle kterých realizátoři hodnotí úspěšnost naplnění cílů jednotlivých projektů. Jednalo se o údaje o počtu osob, které díky aktivitám realizátorů obdržely nějakou formu podpory (bez ohledu na to, zda se ve smyslu terminologie operačního programu² jednalo o bagatelní či nebagatelní podporu), a také o počty osob, u kterých bylo dosaženo definovaných změn v životní situaci.

Každý formulář obsahuje data k určitému termínu, který byl s realizátory na počátku sběru dat nastaven (milník). Do formuláře uváděli realizátoři hodnoty od zahájení projektu po stanovený milník. Tato finální zpráva tak předkládá součty hodnot za celou dobu realizace jednotlivých projektů.

Zpracované podklady, které realizátoři zaslali, byly strukturovány dle jednotlivých oblastí SPSZ Ostrava a priorit, které měly jednotlivé projekty naplňovat. V rámci třetího sběru činila návratnost formulářů

² Viz Obecná část pravidel pro žadatele a příjemce v rámci Operačního programu zaměstnanost str. 82 „Za osobu, která má z podpořeného projektu přímý prospěch, je považována pouze osoba, která se účastní činností realizovaných v rámci podpořeného projektu pro cílové skupiny a u níž rozsah jejího zapojení do podpořeného projektu překročí tzv. bagatelní podporu.“



100 %, nicméně někteří realizátoři poskytli oproti předchozím sběrům jen částečná data, což se odráží na počtu některých hodnot, které zůstaly totožné s předchozím obdobím.

1.2 Finanční rámec realizovaných projektů

Celková částka, která byla schválena v rámci výzvy Operačního programu zaměstnanost (OPZ) číslo 026 na 24 projektů naplňujících priority SPSZ Ostrava činila 129 088 173 Kč.

2 Naplňování opatření SPSZ Ostrava

Průběžný monitoring naplňování priorit a opatření SPSZ Ostrava v tomto dokumentu se týká pouze těch priorit a opatření, jejichž naplňování probíhá prostřednictvím projektů realizovaných na základě příslušných výzev KPSVL.

Projekty naplňující priority a opatření SPSZ byly zahájeny a realizovány v různých obdobích. V následující tabulce je předložen přehled termínů realizace jednotlivých projektů a jejich finanční alokace. Uvedeny jsou pouze projekty z výzev Operačního programu Zaměstnanost (dále jen OPZ).

Tabulka 1 Přehled termínů realizace projektů a finančních alokací, dle jednotlivých realizátorů

Název projektu	Realizátor	Alokace	Termín zahájení	Termín ukončení
Prostup k pracovnímu uplatnění	RUBIKON Centrum, z.ú.	6 148 674,90 Kč	01.09.2016	31.08.2019
Ruku v ruce do práce	Vzájemné soužití o.p.s.	6 934 551,25 Kč	01.06.2016	31.05.2019
Prevence bezdomovectví Ostrava	Armáda spásy v České republice, z. s.	8 529 401,25 Kč	01.11.2016	31.10.2019
Program bydlení CENTROM - Ostrava	CENTROM z. s.	7 556 716,25 Kč	01.01.2016	31.12.2018
Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistentů prevence kriminality a multidisciplinárního přístupu	Statutární město Ostrava	7 231 110,00 Kč	01.10.2016	30.09.2019
Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava	Statutární město Ostrava	7 478 240,00 Kč	01.10.2016	30.09.2018
Koncepce bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava	Statutární město Ostrava	14 605 116,00 Kč	01.10.2016	30.09.2019
Terénní program pro osoby bez přístřeší v Ostravě	Armáda spásy v České republice, z. s.	4 956 685,00 Kč	01.01.2017	31.12.2019
Rozšíření sociální služby Šance domova	Diecézní charita ostravsko-opavská	3 279 602,50 Kč	01.03.2017	29.02.2020
Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	5 569 265,00 Kč	01.02.2017	31.01.2020
Adresná podpora rodinám ve spolupráci s OSPOD	Vzájemné soužití o.p.s.	6 127 075,00 Kč	01.04.2017	31.03.2020
Společně za práva a bezpečí	Vzájemné soužití o.p.s.	278 150,00 Kč	01.03.2017	28.02.2020
Chytrá svačina	MELIVITA s.r.o.	3 002 055,00 Kč	01.02.2017	31.01.2019
Příprava na trh práce - dostupným zaměstnáním ke zvýšení kompetencí	Nonverba, z.ú.	3 506 962,50 Kč	01.11.2016	31.10.2019



Ohrožené rodiny z agendy OSPOD a ubytoven	CENTROM z. s.	5 713 425,00 Kč	01.01.2017	31.12.2018
Zřízení a rozvoj sociální služby terénní programy	Charita Ostrava	3 217 830,00 Kč	01.01.2017	31.12.2019
Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace	Charita Ostrava	2 932 627,50 Kč	01.06.2017	31.05.2020
Zdravotní prevence v sociálně vyloučených lokalitách	CENTROM z. s.	5 678 075,00 Kč	01.01.2017	31.12.2019
Rozšíření terénního programu Renarkon v Ostravě	Renarkon, o. p. s.	2 994 700,00 Kč	01.01.2017	31.12.2019
Zdravotně-sociální pomoc a další programy pro rodiny s dětmi v Ostravě	Sdružení sociálních asistentů, z.s.	5 866 920,00 Kč	01.05.2017	30.04.2020
Interaktivní program sekundární prevence	Bílý nosorožec, o.p.s.	4 297 000,00 Kč	01.03.2017	31.08.2019
Komunitní práce v Osadě míru	Diecézní charita ostravsko-opavská	1 750 150,00	01.01.2016	31.12.2019
Nová šance pro integraci osob po návratu z výkonu trestu	Nová šance, z.s.	4 025 550,00	01.01.2017	31.12.2019
JAK na TO - prevence rizik v sexbyznyse	ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s.	4 643 415,00	01.01.2017	31.01.2020

Z uvedené tabulky je zřejmé, že termíny realizace projektů se liší. V obdobích sběru dat za účelem II. průběžné zprávy a Finální zprávy vždy vzrostl počet ukončených projektů.

V období sběru podkladů za účelem zpracování II. průběžné zprávy (únor 2019 – květen 2019) byly ukončeny projekty v oblasti Rodina a zdraví realizované Statutárním městem Ostrava („Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava“), organizace CENTROM z. s. („Ohrožené rodiny z agendy OSPOD a ubytoven“) a projekt organizace Melivita, s.r.o. („Chytrá svačina“). Data pro zpracování zprávy poskytli realizátoři uvedených projektů k datu ukončení projektu.

Během sběru dat za účelem zpracování Finální zprávy (červenec – září 2020) byly dále ukončeny projekty organizace Vzájemné soužití o.p.s. („Ruku v ruce do práce“) a projekt realizátora CENTROM z.s. „(Program bydlení CENTROM – Ostrava“).

Data, ke kterým realizátoři informace poskytli, nebyla jednotná, a to zejména z důvodu snahy minimalizovat administrativní zátěž realizátorů. Informace tak realizátoři poskytli obvykle k termínům, k nimž pro řídicí orgán operačního programu zpracovávali vlastní monitorovací zprávu.

2.1 Souhrnné údaje za období realizace projektů

2.1.1 Vývoj v počtu podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle cílových skupin

Následující tabulka zobrazuje údaje k I. milníku, II. milníku a III. milníku. Jsou v ní obsaženy jak celkové počty podpořených osob a osob z etnické menšiny, tak procentuální nárůsty počtu podpořených osob v posledním mezidobí. Předložená data nezohledňují, zda jedna osoba čerpala podporu od více realizátorů.



Tabulka 2 Počet podpořených osob dle cílových skupin

Oblast SPSZ	Cílová skupina	Monitorovací období						% změna 2019/2020 20 počet osob celkem	% změna 2019/2020 počet osob z etnické menšiny
		2018		2019		2020			
		Počet osob z CS	Z toho z etnické menšiny	Počet osob z CS	Z toho z etnické menšiny	Počet osob z CS	Z toho z etnické menšiny		
Bydlení	Osoby v bytové nouzi	735	470	893	516	981	541	+ 10 %	+ 5 %
	Osoby žijící v SVL	771	198	1 185	375	1 523	611	+ 29 %	+ 63 %
Prevence rizik	Mládež s rizikovým chováním	11	3	22	7	45	18	+ 105 %	+ 157 %
	Nezaměstnané osoby s trestní minulostí	53	0	115	0	203	0	+ 77 %	-
	Osoby žijící v SVL, národnostní menšiny	516	418	660	532	1 055	912	+ 60 %	+ 71 %
	Ženy poskytující placené sexuální služby	338	19	572	77	668	100	+ 17 %	+ 30 %
Rodina a zdraví	Osoby žijící v SVL	363	311	525	469	614	548	+ 17 %	+ 17 %
	Osoby žijící v SVL, národnostní menšiny	222	196	373	329	475	338	+ 27 %	+ 3 %
Zaměstnanost	Nezaměstnané osoby s trestní minulostí	200	50	272	68	306	77	+ 13 %	+ 13 %
	Osoby s nízkým vzděláním	3	2	3	2	3	2	0 %	0 %
	Osoby žijící v SVL, národnostní menšiny	444	392	467	401	492	415	+ 5 %	+ 3 %
Celkem		3 656	2 059	5 089	2 775	6 365	3 563	+ 25 %	+ 28 %

Nejvyšší počet osob získal podporu prostřednictvím aktivit zaměřených na oblast **Bydlení**. Jedná se o **2 504** osob, což představuje 39 % z celkového počtu podpořených osob. V rámci aktivit zaměřených na oblast **Prevence rizik** se jedná o podporu **1 971** osob, což představuje 31 % z celkového počtu podpořených osob. U aktivit zaměřených na oblast **Rodina a zdraví** hovoříme o počtu **1 089**, tedy o 17 % podpořených osob a v rámci oblasti **Zaměstnanost** bylo podpořeno celkem **801** osob, tedy 13 % z celkového počtu podpořených osob.

2.1.2 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle území

Realizátoři v projektových záměrech uváděli území, v nichž jsou aktivity realizovány. Míra konkrétnosti územního vymezení jednotlivých realizátorů se lišila. Aktivity projektů jsou zacíleny buď na celé území města Ostravy, či obecně na sociálně vyloučené lokality města.

Konkretizaci územního působení byli někteří z realizátorů schopni uvést až v průběhu realizace. V ojedinělých případech realizátor uvedl konkrétní výčet míst, v nichž působí a to buď do úrovně



městských obvodů, případně konkrétních sociálně vyloučených lokalit (dále jen SVL), či až na úrovni ulic, ve který podporu realizuje. Takto upřesněné údaje uváděli zejména realizátoři aktivit, které jsou zajišťovány terénní formou.

V případě, že nebylo z hlediska zacílení projektu pro poskytnutí podpory klíčové místo, odkud osoba přichází, ale jiné znaky, např. dlouhodobá nezaměstnanost, nejisté bydlení apod., realizátor upřesňující údaje o bydlišti či místě, odkud osoby za podporou docházejí, v rámci sběru dat neuváděl.

Tabulka 3 Počet podpořených osob dle území

Oblast SPSZ	Agregova ná území	Konkrétní lokality	Monitorovací období						% změna 2019/20 20 počet osob celkem	% změna 2019/20 20 počet osob z etnické menšiny
			2018		2019		2020			
			Počet osob z CS	Z toho z etnické menšiny	Počet osob z CS	Z toho z etnic- ké menšiny	Počet osob z CS	Z toho z etnic- ké menšiny		
Bydlení	Ostrava	Ostrava	626	393	720	446	758	452	+ 5 %	+ 1 %
	Ostrava část	Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava-Jih, Poruba, Slezská Ostrava, Vítkovice	109	76	173	69	223	89	+ 29 %	+ 29 %
		Mimo části Ostravy-Jih a Vítkovic s výjimkou Výškovice a Zábřehu	486	40	628	68	701	175	+ 12 %	+ 157 %
		Vítkovice, Ostrava-Jih	50	3	84	5	131	8	+ 56 %	+ 60 %
		Moravská Ostrava a Přívoz + min. jedna další	35	5	105	26	202	37	+ 92 %	+ 42 %
	Ostrava SVL	Kunčičky (Osada míru) a další SVL	200	150	368	276	489	391	+ 33 %	+ 42 %
Prevence rizik	Ostrava	Ostrava	402	23	715	83	1 011	288	+ 41 %	+ 247 %
	Ostrava SVL	Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava-Jih, Poruba, Slezská Ostrava, Vítkovice	241	157	356	249	456	365	+ 28 %	+ 47 %
		Hrabůvka, Mariánské Hory, Moravská Ostrava a Přívoz, Poruba, Slezská Ostrava, Zábřeh, Radvanice, Bartovice, Kunčičky, Vítkovice a ubytovny na území města Ostravy	275	261	298	283	377	358	+ 27 %	+ 27 %
Rodina a zdraví	Ostrava	Ostrava	248	225	412	374	511	380	+ 24 %	+ 2 %
	Ostrava část	Zejména Vítkovice, Radvanice a další části	167	150	226	203	251	226	+ 11 %	+ 11 %
	Ostrava SVL	Moravská Ostrava a Přívoz, Vítkovice, Mariánské Hory, Zábřeh, Hrabůvka, Poruba... (ubytovny města Ostravy)	70	67	119	113	122	116	+ 3 %	+ 3 %
		Ostrava SVL		100	65	141	107	205	164	+ 45 %
Zaměstn anost	Ostrava	Ostrava	594	412	669	430	700	438	+ 5 %	+ 2 %
	Ostrava SVL	Oblasti Slezské Ostravy (58,5 %)	53	32	75	41	101	56	+ 35 %	+ 37 %
Celkem			3 656	2 059	5 089	2 775	6 238	3 543	+ 23 %	+ 28 %



2.2 Oblast: Zaměstnanost

2.2.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti zaměstnanosti

I.1 Rozvoj pracovního poradenství a individuální podpory klientů při vstupu na trh práce

I.1.1 V roce 2018 bude min. 180 lidí připravených na trh práce prostřednictvím poradenství a prostupného zaměstnávání

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Ve sledovaném období úspěšně absolvovalo 62 osob poradenské a motivační aktivity, které zvýšily jejich kompetence pro získání pracovního uplatnění. 29 osob úspěšně absolvovalo tréninkové pracovní místo.

I. 2 Podpora pracovních příležitostí pro obyvatele ze sociálně vyloučeného prostředí a tvorba pracovních míst

I.2.1 Do roku 2018 nastoupí 245 příslušníků CS do pracovního poměru na podporovaná nebo volná pracovní místa

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

K naplňování priority přispívaly aktivity realizátorů projektů zaměřených na individuální podporu osobám při vstupu na trh práce.

I. 2.1.2 Do roku 2018 získá práci 55 sociálně vyloučených prostřednictvím grantových projektů zapojených NNO

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

S podporou realizátorů projektů získalo ve sledovaném období zaměstnání 73 osob.

I.3 Rozvoj sociální ekonomiky

I.3.1 Do roku 2018 bude v Ostravě efektivně fungovat 8 sociálních podniků

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

I.3.1.2 Do roku 2018 vznikne min. 6 nových sociálních podniků

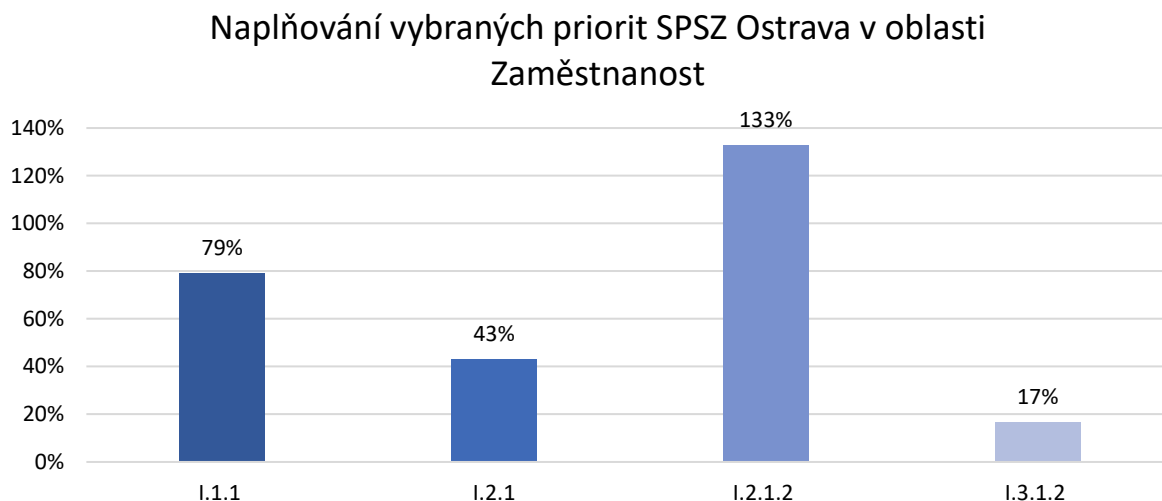
Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Vznikl jeden sociální podnik - společnosti Melivita s.r.o.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou za sledované období naplňovány jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti Zaměstnanosti.



Graf 1 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit – oblast Zaměstnanost



Následující tabulka zobrazuje změny v kvantifikovaných ukazatelích dopadů, které byly dosaženy k jednotlivým milníkům.

Tabulka 4 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím

Vybrané dopady na situaci osob	I. milník (2018)	II. milník (2019)	III. milník (2020)	Změna mezi II. a III. milníkem (v %)
Podpořené osoby z CS	647	744	801	+ 8 %
Úspěšně absolvovaly motivační kurz	68	90	96	+ 7 %
Dále se vzdělávají	10	12	16	+ 33 %
Začaly si doplňovat vzdělání (OU, SOU, SŠ...)	2	2	2	0 %
S individuálním plánem dalšího rozvoje	18	27	32	+ 19 %
Absolvovaly bezplatnou stáž	18	18	18	0 %
Nastoupily na tréninkové pracovní místo	26	37	60	+ 62 %
Úspěšně absolvovaly tréninkové pracovní místo	20	34	46	+ 35 %
Nastoupily do zaměstnání	39	54	73	+ 35 %
Získaly nové pracovní, profesní kompetence	51	51	51	0 %
Dále využívají pracovní poradenství	4	7	8	+ 14 %
Vytvořený sociální podnik	1	1	1	0 %
Vytvoření a zachování nových pracovních míst	3	3	3	0 %
Udržely se na pracovním místě déle než 6 měsíců	3	3	3	0 %

Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky.



Tabulka 5 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost

Priorita SPSZ	Podpořené osoby	Úspěšně absolvovaly motivační kurz	S individuálním plánem dalšího rozvoje	Dále se vzdělávají	Začaly si doplňovat vzdělání (OU, SOU, SŠ...)	Absolvovaly bezplatnou stáž	Nastoupily na tréninkové pracovní místo	Úspěšně absolvovaly tréninkové pracovní místo	Nastoupily do zaměstnání	Dále využívají pracovní poradenství	Udržely se na pracovním místě déle než 6 měsíců	Získaly nové pracovní, profesní kompetence	Vytvoření a zachování nových pracovních míst	Vytvořený sociální podnik
I.1.1 V roce 2018 bude min. 180 lidí připravených na trh práce prostřednictvím poradenství a prostupného zaměstnávání	445	96	32	16		18	46	35	28	8				
I.2.1 Do roku 2018 nastoupí 245 příslušníků CS do pracovního poměru na podporovaná nebo volná pracovní místa	353				2				42			48		
I.2.1.2 Do roku 2018 získá práci 55 sociálně vyloučených osob prostřednictvím grantových projektů zapojených NNO	3								3		3	3	3	
I.3.1.2 Do roku 2018 vznikne min. 6 nových sociálních podniků														1
Celkem	801	96	32	16	2	18	46	35	73	8	3	51	3	1



2.2.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu jednotlivých realizátorů

Pro zpracování zprávy byly použity dopady uvedené realizátory v předchozím období. Žádný z realizátorů neidentifikoval nové dopadové indikátory svých aktivit, které by bylo možno prezentovat v této zprávě.

Tabulka 6 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby	Úspěšně absolvoval y motivační kurz	S individuálním plánem dalšího rozvoje	Dále se vzdělávají	Začaly si doplňovat vzdělání (OU, SOU, SŠ...)	Absolvovaly bezplatno u stáž	Nastoupily na tréninkové pracovní místo	Úspěšně absolvoval y tréninkové pracovní místo	Nastoupily do zaměstnání	Dále využívají pracovní poradenství	Udržely se na pracovním místě déle než 6 měsíců	Získaly nové pracovní, profesní kompetence	Vytvoření a zachování nových pracovních míst	Vytvořený sociální podnik
I.1.1 V roce 2018 bude min. 180 lidí připravených na trh práce prostřednictvím poradenství a prostupného zaměstnávání	Nonverba, z.ú.	101	62	32	16			30	29	21	8				
	RUBIKON Centrum, z.ú.	306													
	Charita Ostrava									5					
	Statutární město Ostrava	38	34				18	16	6	2					
I.2.1 Do roku 2018 nastoupí 245 příslušníků CS do pracovního poměru na podporovanou nebo volnou pracovní místa	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.									23					
	Vzájemné soužití o.p.s.	353				2				19			48		
I.2.1.2 Do roku 2018 získá práci 55 sociálně vyloučených osob prostřednictvím grantových projektů zapojených NNO	Melivita s.r.o.	3								3		3	3	3	
I.3.1.2 Do roku 2018 vznikne min. 6 nových sociálních podniků	Melivita s.r.o.	-													1
Celkem		801	96	32	16	2	18	46	35	73	8	3	51	3	1



Úspěšnost intervencí realizátorů je možno spatřovat v aktivizaci osob. Jedná se zejména o motivaci dlouhodobě nezaměstnaných osob měnit své životní návyky. Takovou změnou je například pravidelné docházení do vzdělávacích aktivit, zvyšování potenciálu pro získání pracovního místa. K pozitivní změně patří i další využívání pracovního poradenství a vzdělávacích aktivit, tj. nabourání dosavadního stereotypu.

2.2.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

V této části je zpracován přehled aktivit v oblasti Zaměstnanost, tak jak je popisovali jednotliví realizátoři. Údaje jsou strukturovány dle jednotlivých realizátorů a obsahují popis obecného cíle, který si realizátor stanovil a dále upřesňujících dílčích cílů, které by měly vést k jeho naplnění. V některých případech, pokud tuto informaci realizátor uvedl, je součástí i procentuálního vyjádření průběžného naplňování těchto cílů z pohledu realizátora. Součástí jsou rovněž informace o klíčových okolnostech, které dosavadní úspěšnost naplňování, dle vyjádření realizátora, ovlivňovaly.

1. Nonverba, z.ú.

Název projektu: Příprava na trh práce - prostupným zaměstnáním ke zvýšení kompetencí

Obecný cíl aktivit

Jedná se o komplex provázaných odborných poradenských, asistenčních a motivačně-aktivizačních aktivit, jejichž cílem je zlepšit celkovou soc. situaci osob a připravit je na nástup do pracovního poměru.

Cílem je pomoci 75 osobám ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí odstranit některé bariéry bránící vstupu na trh práce. Předpokladem je, že díky účasti v projektu (motivaci/asistenci/poradenství) najde cca 15 osob zaměstnání.

Naplnění cíle: 100 %

V období sběru dat bylo v projektu zapojeno 101 osob (více než 100 %). Tyto osoby získaly alespoň jednu formu podpory (tj. některou z motivačně-aktivizačních, edukačních a poradenských aktivit) vedoucí ke zlepšení sociální situace či dovedností potřebných pro úspěšné uplatnění na trhu práce – tedy k plnění hlavního cíle.

- I. **dílčí cíl** – Aktivizovat cílovou skupinu, posílit osobní kompetence k řešení vlastní situace

Naplnění cíle: 108 %

Do hodnoty byly započítány osoby, u kterých došlo k nějakému posunu díky projektovým aktivitám (úspěšné absolvování motivačně – aktivizačního kurzu, absolvování koučinku). Jedná se o 62 osob, což představuje více než 100 % z plánované hodnoty dílčího cíle. Do indikátoru je započteno:

- 62 osob, které úspěšně absolvovaly M-A kurz
- 3 osoby, které úspěšně absolvovaly pouze koučink



Současně jsou do hodnoty započteny také osoby, které pokračují v dalším vzdělávání mimo tento projekt (16), všechny absolvovaly úspěšně M-A kurz a jsou již zahrnuty v počtu 62 osob. Smyslem projektu byla tzv. „prostupnost“, což se u těchto osob povedlo.

II. dílčí cíl – Zvýšit zaměstnanost/zaměstnatelnost (zlepšit dovednosti k uplatnění na trhu práce)

Naplnění cíle: 100 %

Do hodnoty byly započítány osoby, které získaly dovednosti potřebné pro hledání zaměstnání, praktické zkušenosti (obnovu pracovních návyků) – tedy nastoupily a úspěšně absolvovaly tréninková pracovní místa. Doposud se jedná o 29 úspěšných osob, z celkového plánovaného počtu 30 osob (tj. 76,6 %), 1 osoba nebyla úspěšná (neabsolvovala celý rozsah). Dále jsou to osoby, kterým se úspěšně podařilo nalézt zaměstnání (21 osob z plánovaných 15), což představuje o 6 osob více, než bylo plánováno.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Individuální přístup
- Fungující prostupnost mezi aktivitami
- Možnost ověřit nástroj „koučink“. Praxe ukazuje, že účastníci nejsou zpočátku připraveni řešit situaci sami (sami si nastavit cíle a kroky), je toho ovšem možné docílit postupným přechodem (od diagnostických a poradenských nástrojů)
- Výborná situace na trhu práce, i výše odměny na tréninkovém pracovním místě, která nepřekračuje nezabavitelnou částku (pro ty, kdo řeší exekuce)
- Spolupráce se zaměstnavateli – rozšíření spektra tréninkových pracovních míst (např. kadeřnictví, administrativa, strážní služba, restaurace apod.), možnost vyhovět preferencím a zájmům účastníků

Okolnosti zhoršující naplňování cíle ve sledovaném období:

Realizátor neuvedl.

2. RUBIKON Centrum, z. ú.

Název projektu: Prostup k pracovnímu uplatnění

Obecný cíl aktivit

Vybavit min. 90 osob z CS kompetencemi potřebnými pro uplatnění ve společnosti, přičemž u 50 z nich dosáhnout připravenosti pro okamžité uplatnění na trhu práce.

Primární zaměření je na nezaměstnané osoby s trestní minulostí.

Naplnění cíle: neuvedeno



Realizátor uvedl pouze kvantifikovaná data o počtu osob z cílové skupiny, uvedl celkem 306 podpořených osob. Dopadové ukazatele nebyly uvedeny v průběhu, ani na konci realizace projektu.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Využívat kombinaci tréninkových míst v RUBIKON Centru na pozici provozní asistentky + spolu s rolí peer mentorky pro možnost ad hoc intervence směrem ke klientům + využívání peer mentorů jako motivačního faktoru při náboru nových klientů
- Rozrůstání portfolia zaměstnavatelů (aktuálně cca 50 spolupracujících na území Ostravska, na druhou stranu profil CS projektu KPSVL těžko spárovatelný s poptávkou většiny těchto firem – využíváme spíše pro klienty zařazené do paralelně běžících projektů na pobočce Rubikon Centrum Ostrava)
- Posun ve spolupráci s věznicemi, soc. kurátory + přínosná účast v místní pracovní podskupině Komunitního plánování Pracovní skupiny Prevence a kriminality místní pracovní skupině Pachatelé

Okolnosti zhoršující naplňování cíle ve sledovaném období:

- Přetíženost personalistů a pracovníků pro lidské zdroje napříč různými odvětvími, kde je poptávaná pracovní síla – vede k pomalejší komunikaci

Shrnutí

Realizátor pracuje se specifickou cílovou skupinou, zaměřuje se na podporu při zařazení na pracovní trh osobám po výkonu trestu odnětí svobody. Organizace rovněž disponuje oprávněním k zprostředkování zaměstnání, což umožňuje efektivně provázovat aktivity podpory osob v získávání a obnově pracovních kompetence a následné vyhledávání a zprostředkování pracovního místa dle kompetencí uchazeče o zaměstnání.

3. Statutární město Ostrava

Název projektu: Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava – projekt byl ukončen k 30. 9. 2018.

Statutární město Ostrava realizovalo projekt „Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava. Jedna z aktivit projektu se zaměřovala na oblast pracovního poradenství, aktivita byla primárně určena pro ženy se ztíženým přístupem k zaměstnání. Vzhledem k tomu, že projekt naplňoval svými aktivitami priority v oblastech zaměstnanost a rodina a zdraví, je reflexe výstupů uvedena v tomto dokumentu v obou oblastech.

- I. **dílčí cíl** - Do konce září 2018 ověřit nástroje podpory sociálního začleňování a vstupu na trh práce žen ze sociálně vyloučených lokalit, u kterých dochází ke kombinaci více prvků sociálního znevýhodnění a zvýšit uplatnitelnost min. 40 žen z této skupiny.

Naplnění cíle: 100 %

Spektrum žen, které měly zájem do projektu vstoupit, bylo různorodé – od žen se základním vzděláním, přes ženy, které absolvovaly různé druhy středního



odborného vzdělání, až po ženy se vzděláním vysokoškolským. Aktivitu se účastnily ženy bez pracovní zkušenosti, matky vícečetných rodin, s partnerem i samoživitelky. Všechny se potýkaly s některou z forem ohrožení sociálním vyloučením. Ženy, které úspěšně absolvovaly aktivizační kurz, pokračovaly účastí v neplacené stáži a poté tréninkovým místem u některé z partnerských organizací. Nabídka pracovních činností byla vybrána s ohledem na dosažené vzdělání žen nebo jejich pracovní zkušenosti, důraz byl kladen i na jejich individuální zájem. Po celou dobu byly pod odborným dohledem mentora, který jim spolu s case manažerem projektu usnadňoval adaptovat se v nové pracovní pozici a nastala-li nějaká problematická situace, pomáhali jim ji řešit.

Výstupem projektu nebyl primárně zamýšlen vstup žen na trh práce, pouze jejich aktivizace. Přesto výsledkem aktivity jsou 3 ženy, které si našly práci, 2 ženy, které pracují některou z forem dohod mimo pracovní poměr a 3 ženy jsou aktivní v hledání práce formou výběrových řízení pod vedením poradkyně individuálního pracovního poradenství

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Kvalitní zajištění aktivizačních kurzů pro CS
- Zajištění tréninkových pracovních míst – příspěvkové organizace města
- Vstřícnost zaměstnavatelů (zajišťování formálních náležitostí spojených s nástupem na pracovní místo)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Opoždění zahájení realizace – veřejné zakázky, výběr dodavatele a s tím spojený úbytek zájmu ze strany cílové skupiny
- Hranice odměny za vykonanou práci ve vztahu k systému sociálních dávek a vyplácených částek – demotivace CS

4. Melivita, s.r.o.

Název projektu: Chytrá svačina – projekt ukončen k 31. 12. 2018.

Projekt byl zaměřen na vznik sociálního podniku a vytvoření a udržení pracovních míst.

Obecný cíl aktivit

Zaměstnání osob znevýhodněných na trhu práce, tzn. s nízkým stupněm vzdělání, které jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR déle než 12 měsíců.

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Podařilo se vytvořit pracovní prostředí se zaměřením na výrobu svačin a občerstvení studené kuchyně. Z pohledu realizátora je pro další perspektivu sociálního podniku, kdy se podařilo vytvořit 3 pracovní místa, jeho ekonomická stabilizace. Hospodářský výsledek za rok 2018 byl ztrátový. Z uvedeného důvodu byly v polovině roku osločovány vzdělávací instituce v Ostravě a jiné firmy s nabídkou služeb zajištění občerstvení. Poté se poptávka z oblastí, kde je možné navýšit zisk, zvýšila.



Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Adaptace pracovníků na pracovní prostředí prostřednictvím spolupráce se sociální asistentkou
- Přítomnost manažerky podniku na pracovišti (pravidelná komunikace a podpora při výrobě i prodeji)
- Navýšení poptávky ze strany firem a podniků

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nestabilní poptávka. Zisk nebyl adekvátní výši tržeb (důvodem jsou poměrně nízké ceny svačin ve školách)

I. dílčí cíl – vytvoření sociálního podniku

Naplnění cíle: 100 %

II. dílčí cíl – vytvoření pracovních míst

Naplnění cíle: 100 %

Shrnutí

Dle vyjádření realizátora v roce 2019 činnost sociálního podniku pokračovala ve stejném rozsahu. Realizátor předpokládal částečnou podporu z rozpočtu MSK a dofinancování zřizovatelem – Diecézní charitou ostravsko-opavskou. Vzhledem k tomu, že došlo k rozšíření cílové skupiny (v roce 2019) o osoby se zdravotním znevýhodněním, předpokládá organizace další zdroje na krytí nákladů z příspěvku Úřadu práce ČR.

5. Vzájemné soužití, o.p.s.

Název projektu: Ruku v ruce do práce

Projekt se zaměřoval na problematiku nízké pracovní uplatnitelnosti nejohroženějších skupin obyvatel - Romů a osob ze sociálně vyloučených lokalit na Ostravsku.

Obecný cíl aktivit

Hlavním cílem projektu bylo pomoci min. 250 osobám z řad sociálně vyloučených, včetně mladých, překonat bariéry bránící ve vstupu na trh práce, zvýšit klíčové kompetence, odborné dovednosti v žádaných oborech a uplatnitelnost na trhu práce.

Aktualizované údaje dopadu a počtu podpořených osob realizátor neuvedl, níže jsou uvedeny údaje platné za období I. milníku.

Naplnění cíle: 141 % (intenzivní spolupráce probíhala s 48 osobami)

K datu prvního milníku bylo aktivitami realizátora podpořeno celkem 353 osob, které využily různou formu a rozsah podpory.

- I. dílčí cíl –** Zvýšit klíčové kompetence, odborné dovednosti v žádaných oborech a uplatnitelnost na trhu práce u 50 osob



Naplnění cíle: 96 %

Dle vyjádření realizátora bylo 48 osob zapojeno intenzivně. Absolvovalo motivační kurzy, pohovory, exkurze (charakter intenzivní spolupráce realizátor blíže nespecifikoval). Celkem 19 osob získalo zaměstnání.

II. dílčí cíl – Motivovat ke vzdělávání - min. 15 mladých nastoupí do učebního oboru.

Naplnění cíle: 13 %

Ve 2 případech se podařilo podpořit mladistvé k prohloubení vzdělání - podání přihlášek na učební obory zámečnický a truhlář.

Shrnutí

Realizátor se zaměřuje především na romskou minoritu, daří se osobě motivovat k výkonu zaměstnání, jedním z důvodů, který realizátor uvedl je působení prostřednictvím pozitivních „příkladů“ z řad pracovníků organizace.

6. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Realizovaný projekt naplňoval prioritu V.1.1 v oblasti Rodina a zdraví, která je zaměřena na stabilizaci rodin prostřednictvím podpůrných programů. Aktivitami realizátor souběžně naplňoval i některé priority v dalších oblastech. Z uvedeného důvodu jsou dopady aktivit tohoto realizátora uváděny i v dalších oblastech (tj. zaměstnanost a bydlení).

I. dílčí cíl – Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti zaměstnávání.

Naplnění cíle: 100 %

Realizátor disponuje povolením ke zprostředkování zaměstnání. Účastníci se učí oslovovat potencionální zaměstnavatele, komunikovat a prezentovat se, účastní se výběrových řízení. K období III. milníku se díky podpoře realizátora 29 osob účastnilo výběrových řízení, 23 osob získalo zaměstnání a 42 osob si aktivně hledalo práci.

Klíčové aspekty pro dosahování cíle dle realizátora:

- Individuální i skupinová práce s účastníky, což podporuje sdílení zkušeností a potřebných informací
- Celkové nastavení a provázání aktivit – řešení zadlužení a bydlení

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nižší motivace CS; po nastoupení do zaměstnání cca do 3 měsíců se klienti CS začnou potýkat s exekucemi srážkami z platu a jejich situace (finanční) je ještě horší než před nástupem do práce, proto většinou opět nastává jejich evidence na ÚP



- „Zacyklení“ klientů - zaměstnání, srážky z platu, demotivace, odchod z práce a opět evidence ÚP a hledání práce
- Je nedostatek flexibilních úvazků s vhodnou pracovní dobou pro samoživitelky, samoživitele s dětmi, se zdravotním znevýhodněním
- Nezáměr pracovat na pozicích operátor výroby a v trojzměnném, nebo 12 hodinovém režimu, který je na Ostravsku přes nesčetné agentury práce preferován

7. Charita Ostrava

Název projektu: Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace

Projekt naplňoval prioritu II.1.2. v oblasti Bydlení. Při podpoře osob v oblasti bydlení byly ze strany realizátora „prostřednictvím sociální služby sociální rehabilitace, podporovány další kompetence osob v oblasti získání zaměstnání.

Dle vyjádření realizátora se při práci s osobami zaměřoval na zvládnutí přijímacího pohovoru, včetně toho, aby osoby byly schopny samostatně sestavit životopis a oslovit potenciálního zaměstnavatele.

Dle vyjádření realizátora se 9 osobám podařilo za sledované období získat zaměstnání. Podrobněji k aktivitám realizátora viz bod 2.3.3.

2.2.4 Témata, která je třeba dále řešit

Jedná se o přehled nejčastějších témat, která na setkáních s realizátory zaznívala či dilemat, která se při realizaci aktivit vyskytovala.

- Motivace osob z cílové skupiny (dospělí, mládež) a předluženost osob z CS – vliv na rozhodování mezi výkonem práce na běžném pracovním trhu či mimo něj
- Spolupráce se zaměstnavateli – nabídka pracovních míst a míst pro tréninkové zaměstnávání
- Podpora sociálního podnikání – zaměstnávání ohrožených cílových skupin



2.3 Oblast: Bydlení

2.3.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

II. 1 Rozšíření dostupnosti a udržitelnosti stabilního a důstojného bydlení pro lidi ohrožené nestabilitou v této oblasti

II. 1.1 V Ostravě bude roku 2018 vytvořeno nejméně 190 sociálních bytů

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO - JINAK

Priorita byla naplňována ve formě rozšiřování stávajícího bytového fondu města a navazování spolupráce se soukromými vlastníky bytů pro zajištění bydlení pro cílové skupiny. Dle vyjádření realizátorů bylo k období druhého milníku získáno nově 420 bytů. Statutární město Ostrava vyčlenilo k datu II. milníku 91 bytů pro bydlení cílové skupiny.

II. 1.2 V Ostravě získá do roku 2018 nově 710 obyvatel kompetence k bydlení prostřednictvím programů podpořených ze strukturálních fondů

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Priorita byla naplňována v rámci několika aktivit a projektů zaměřených na oblast bydlení.

960 osob obdrželo podporu v bydlení. 343 domácností si bydlení udrželo nejméně 6 měsíců (toto období bylo ze strany realizátorů definováno jako ukazatel úspěšné podpory) a 56 domácností přešlo do samostatného bydlení (bez podpory).

II.2 Vznik a implementace koncepce bydlení

II. 2.1 Do roku 2018 vznikne v Ostravě a bude pilotně odzkoušená koncepce sociálního bydlení

II. 2.1.2 V roce 2016 vznikne a bude schválena koncepce bydlení

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Koncepce byla schválena zastupitelstvem města v roce 2017

III. 2.1.3 V roce 2017 - 2018 dojde k pilotnímu vyzkoušení sociálního a dostupného bydlení v Ostravě

Úroveň naplnění priority: PLNĚNO

Realizátor - Statutární město Ostrava pilotuje místní systém sociálního bydlení. Probíhá pilotní ověření koncepce, je individuálně nastavována míra a intenzita podpory sociálních pracovníků. Mimo finance OPZ investuje SMO prostředky do oprav na každý byt, uvolněný městskými obvody do projektu, u krizového bydlení na vybavení každého z 5 bytů 50 000 Kč. Magistrát také vytvořil garanční fond, z něhož může být hrazeno případné poškození krizových bytů a hrazeny energie a ušlý nájem.



II. 3 Rozvoj komunitní práce a participativních metod v oblasti bydlení

II. 3.1 Do roku 2018 přispěje komunitní práce ke kvalitě života 860 obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách a v dalších územích Ostravy

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Priorita byla naplňována prostřednictvím aktivit Diecézní charity ostravsko – opavské.

II. 4 Podpora programů prevence bezdomovectví

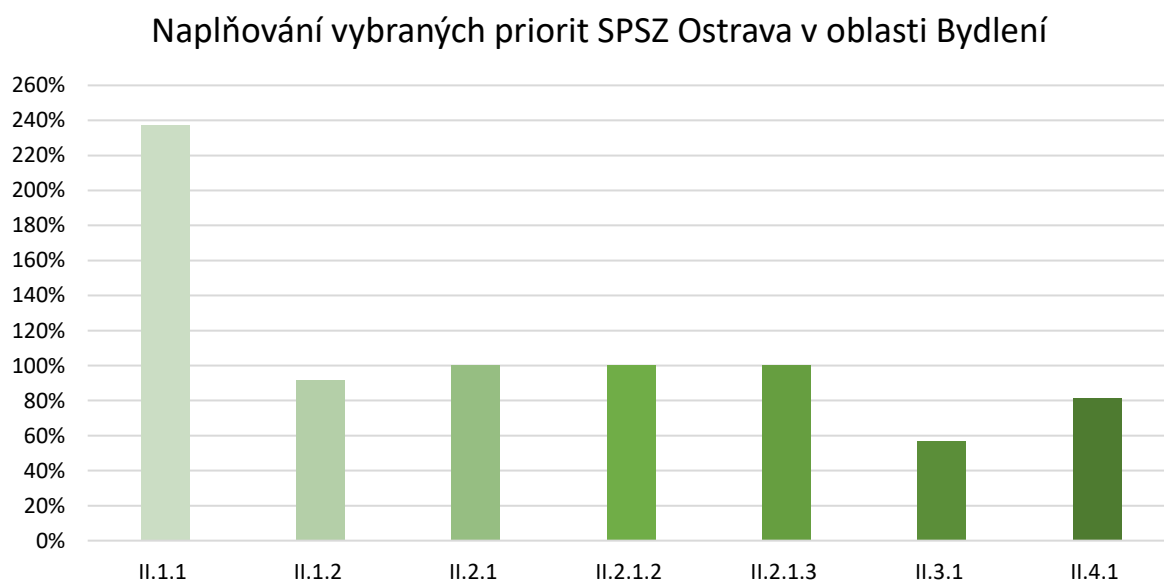
II. 4.1 Do roku 2018 bude prostřednictvím programů prevence bezdomovectví podpořeno minimálně 1 020 osob bez stabilního bydlení

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Podpora je osobám bez přístřeší zajišťována prostřednictvím sociální služby terénní program a návazného komplexu služeb Armády spásy v ČR, z.s. a Charity Ostrava. Podporu získalo celkem 832 osob. Více než dvě třetiny osob se podařilo motivovat a aktivizovat k využívání komplexnější podpory a návazných služeb podporujících řešení nepříznivé sociální situace osob.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority v oblasti Bydlení naplňovány.

Graf 2 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit - oblast Bydlení





Následující tabulka zobrazuje změny v kvantifikovaných ukazatelích dopadů, které byly dosaženy k jednotlivým milníkům.

Tabulka 7 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím – oblast Bydlení

Vybrané dopady na situaci osob	I. milník (2018)	II. milník (2019)	III. milník (2020)	Změna mezi II. a III. milníkem (v %)
Podpořené osoby z CS	1 506	2 078	2 504	+ 21 %
Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	272	520	590	+ 13 %
Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: azylový dům, jiná pobytová SS	41	68	103	+ 51 %
Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: ubytovna	19	37	75	+ 51 %
Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována institucionální, či zdravotní pomoc (např. ÚP, ZP, ČSSZ, psychiatrická pomoc)	227	481	738	+ 53 %
Osoby bez střechy, kterým se podařilo zajistit lékaře (neměli a mají)	157	205	381	+ 86 %
Počet domácností / osob s podporou v bydlení	397	472	650	+ 38 %
Domácnosti v „krizovém bytu“	5	8	12	+ 50 %
Počet bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	322	420	451	+ 7 %
Domácnosti úspěšně bydlící s podporou déle než 6 měsíců	277	366	402	+ 10 %
Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení	53	65	94	+ 45 %

Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky.



Tabulka 8 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení

Priorita SPSZ	Podpořené osoby z CS	Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: azylový dům, jiná pobytová SS	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: ubytovna	Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována institucionální, či zdravotní pomoc (např. ÚP, ZP, ČSSZ, psychiatrická pomoc)	Osoby bez střechy, kterým se podařilo zajistit lékaře (neměli a mají)	Počet domácností / osob s podporou v bydlení	Domácnosti v „krizovém bytu“	Počet bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	Domácnosti úspěšně bydlicí s podporou déle než 6 měsíců	Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení	Počet domácností s ukončeným bydlením	Vytvořená koncepce bydlení
II.1.1 V Ostravě bude do roku 2018 vytvořeno nejméně 190 sociálních bytů									242				
II.1.2 V Ostravě získá do roku 2018 nově 710 obyvatel kompetence k bydlení prostřednictvím programů podpořených ze strukturálních fondů	960						650		110	343	56	220	
II.2.1.2 V roce 2016 vznikne a bude schválena koncepce bydlení													1
II.2.1.3 V roce 2017–18 dojde k pilotnímu vyzkoušení sociálního a dostupného bydlení v Ostravě	223							12	99	59	6		
II.3.1 Do roku 2018 přispěje komunitní práce ke kvalitě života 860 obyvatel žijících v SVL a v dalších územích	489												
II.4.1 Do roku 2018 bude prostřednictvím programů prevence bezdomovectví podpořeno min. 1 020 osob bez stabilního bydlení	832	590	19	103	257	176					32		
Celkem	2 504	590	19	103	257	176	650	12	451	402	94	220	1



2.3.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tabulka 9 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby z CS	Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: azylový dům, jiná pobytová SS	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování: ubytovna	Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována institucionální, či zdravotní pomoc (např. ÚP, ZP, ČSSZ, psychiatrická pomoc)	Osoby bez střechy, kterým se podařilo zajistit lékaře – praktického/odborného (neměli a mají)	Počet domácností / osob s podporou v bydlení	Domácnosti v „krizovém bytu“	Počet bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	Domácnosti úspěšně bydlicí s podporou déle než 6 měsíců	Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení	Počet domácností s ukončeným bydlením (neúspěšné)	Vytvořená koncepce bydlení
II.1.1	CENTROM z.s.									242				
II.1.2	Armáda spásy v České republice, z.s.	202						152		64	99		50	
	CENTROM z.s.	558						300			173	16	162	
	Diecézní charita ostravsko-opavská	90						43			25		8	
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.							114				28		
	Charita Ostrava	110						41		46	46	12		
II.2.1.2	Statutární město Ostrava													1
II.2.1.3	Statutární město Ostrava	223							12	99	59	6		
II.3.1	Diecézní charita ostravsko-opavská	489												
II.4.1	Armáda spásy v České republice, z.s.	701	590	19	103	247	176					32		
	Charita Ostrava	131				10								
Celkem		2 504	590	19	103	257	176	650	12	451	402	94	220	1



2.3.3 Reflexe úspěšnosti ze strany realizátorů

1. CENTROM z.s.

Název projektu: Program bydlení CENTROM – Ostrava

Sociální služba: Terénní program

Aktivita projektu byly ukončeny k 31. 12. 2018, podklady k tomuto datu poskytovatel nedodal. Pro účely zpracování finální zprávy byla použita data realizátora poskytnutá k I. milníku, tj. pro účely zpracování I. průběžné zprávy.

2. Diecézní charita ostravsko-opavská

1. Název projektu Komunitní práce v Osadě míru

Problémem, na který se aktivity zaměřovaly je pasivita a apatie obyvatel SVL Osada míru, nezáměr o společné problémy, úroveň života v SVL. Projekt byl zaměřen na aktivizaci komunity obyvatel SVL Osada míru v Ostravě - Kunčičkách (cca 240 bytů, RPG³ byty, cca 750 obyvatel), obývané dominantně Romy.

Obecný cíl aktivit – Aktivizace obyvatel Osady míru

Trvajícím potíže s pasivitou obyvatel Osady míru vyústily k připojení se aktivních obyvatel této lokality k existující jádrové skupině v nedaleké SVL a rozšíření jejího působení. JS Společná cesta se rozšířila a získala nové podněty a témata.

- I. dílčí cíl -** Vytvoření a personální stabilizace „jádrové skupiny“ Osady míru (tvořené aktivními obyvateli).

Naplnění cíle: 113 %

V období sběru dat pro účely zpracování I. Průběžné zprávy tvořilo JS Osady míru 6 osob, které se zapojovaly do činností na podporu lokality. Průběžně se přidávali další obyvatelé lokality. Původní jádrová skupina Osady míru byla později sloučena se zkušenější a starší jádrovou skupinou „Společná cesta“ z jižní lokality, která nyní působí na území celých Kunčiček, včetně Osady míru, a tvoří ji nyní cca 10 aktivních osob.

- II. dílčí cíl -** Zlepšení komunikačního klimatu v SVL – uspořádání akcí na podporu komunity a na zvelebení domů a okolí

Naplnění cíle: 267 %

Proběhl úklid lokality a 7 akcí zaměřených na rodiny a děti: Rodinný den se Společnou cestou, Letní kino, Kloboukový den, fotbalový turnaj Horizont cup, Dušičkový průvod, Mikulášská besídka a Rozsvěcení vánočního stromu před kostelem.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Podařilo se stabilizovat jádrovou skupinu aktivních lídrů. Důraz je kladen zejména na rozvoj, vzdělávání a získávání nových dovedností členů této skupiny.

³ Jedná se o byty soukromého vlastníka Heimstaden Bostad AB, dříve Residomo



Po ukončení projektu byl založen spolek „Společná cesta“ a to zejména z důvodu zvýšení dostupnosti finančních zdrojů na udržení realizace komunitních aktivit

- Zvýšení sebevědomí aktivních členů při jednání s partnery, zlepšení dovedností – komunikace, právního povědomí, získání nových kontaktů – rozšíření sociálních sítí jádrové skupiny
- Další osoby řeší dílčí problémy komunity v dalších skupinách (tzv. Správci řeší stav bydlení v domech, vznikly dvě „sportovní“ skupiny, které se věnují dětem – box a pouliční fotbal)
- Uspořádání sbírky na činnost skupiny (hithit.cz) – úspěšné, pro dárce uspořádali komentovanou prohlídku lokality
- Velká účast u komunálních voleb
- Vznik spolků, které se věnují dětem – box a pouliční fotbal
- Účast 5 osob na vzdělávacím kurzu OU FSS k sociálnímu podnikání

Okolnosti zhoršující naplňování cíle ve sledovaném období

- Rozpad jádrové skupiny Osady míru, došlo ke sloučení se zkušenější a starší jádrovou skupinou „Společná cesta“ z jižní lokality, která nyní působí na území celých Kunčiček včetně Osady míru a tvoří ji nyní cca 10 aktivních osob
- Bytová situace v Osadě míru – plánovaná rekonstrukce domů, postupné vystěhovávání nájemníků. Útlum aktivity jádrové skupiny v důsledku skepse nájemníků k možnostem řešení bytové situace, která prohloubila i nedůvěru k **Diecézní charitě** (proběhla setkání s majitelem bytů i s právníkem, která obavy nerozptýlila). Strach, že aktivita nájemníků v komunitní práci bude „potrestána“ ze strany majitele bytů
- Pasivita lidí z Osady míru daná nejistotou jejich bydlení a bezvýchodností jejich situace
- Aktivní členové často řešili aktuální problémy a neměli energii na plánované aktivity JS
- Těžká nemoc lídra skupiny – útlum aktivit
- Nenaplnění některých slibů politiků – oprava chodníků a cest, zvýšení frekvence dopravy MHD, odmítání oprav na vybudovaném dětském hřišti – snížilo motivaci aktivních lidí
- Obměna zástupců institucí a aktérů na společných jednáních – nutnost vysvětlovat situaci a dohody, které již proběhly

2. Název projektu Rozšíření sociální služby Šance domova

Aktivity byly zaměřeny na rodiny s dětmi, podporu při získání odpovídajícího stabilního bydlení prostřednictvím sociální služby a překonání vnitřních i vnějších překážek, které získání a udržení bydlení znemožňují.



Problém, na který projekt cílil, je nedostatek příležitostí pro rodiny s dětmi získat odpovídající stabilní bydlení a podporu sociální služby k překonání vnitřních i vnějších překážek, které bydlení znemožňují získat a udržet.

Obecný cíl aktivit

Zajistit rodinám s dětmi v bytové nouzi příležitost získat odpovídající a dostupné bydlení, aby rodiče těchto dětí měli reálnou možnost vytvořit svým dětem stabilní domov.

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Dle vyjádření realizátora byl proces zabydlování rodin zpožděn oproti původnímu plánu.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Personální změny v organizaci (bylo třeba zaškolovat nezkušené nové pracovníce)
- Změna postoje RESIDOMA⁴ ke spolupráci

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Dobrá spolupráce s partnerem PORTAVITA, pobočný spolek Zázemí, který zprostředkovává většinu bytů majitele RESIDOMO (Heimstaden Bostad AB) pro účastníky projektu
- Hledání spolupráce s jinými majiteli bytů (dojednána spolupráce se dvěma subjekty)

- I. dílčí cíl** - podpořit alespoň 50 rodin v bytové nouzi (tj. cca 80 osob starších 15 let), které budou zařazeny do Bydlení s doprovodným sociálním programem

Naplnění cíle: 45 %

V období sběru dat 36 ze 43 podpořených rodin úspěšně bydlí a řeší problémy, které je ohrožovaly, z toho 25 rodin déle než půl roku.

- II. dílčí cíl** - Stabilní bydlení a vlastní nájemní smlouvu získá 50 %, tj. 25 rodin

Naplnění cíle: 4 %

Protože program Bydlení s doprovodným sociálním programem je zpravidla dvouletý, nedosáhla v období sběru dat žádná rodina na vlastní nájemní smlouvu. První rodiny se na uzavření nájemní smlouvy připravovaly. 25 úspěšných rodin aktuálně bydlí déle než půl roku, rodiny se bránily uzavírání nájemních smluv, protože se cítí ohroženy vystěhováním z důvodu rekonstrukce domů. Při pokračující spolupráci s Šancí domova se cítí méně ohroženy ztrátou bydlení.

⁴ Společnost **RESIDOMO**, největší poskytovatel nájemního bydlení v Česku, změnila od 9. ledna 2020 **vlastníka**. Nově je **RESIDOMO** součástí portfolia švédské společnosti Heimstaden Bostad AB. Ta patří mezi největší poskytovatele nájemního bydlení v Evropě. Realizátory nebyly v rámci sběru dat popsány žádné dopady změny vlastníka společnosti na cílovou skupinu.



3. Armáda spásy v České republice, z. s.

Armáda spásy realizovala pro naplnění priorit SPSZ Ostrava dva projekty. První byl zacílen na podporu osobám v bydlení, druhý na podporu osob bez přístřeší.

1. Název projektu: Prevence bezdomovectví Ostrava

Prostřednictvím sociální služby **terénní program** byly podporovány osoby v získání a udržení bydlení.

Obecný cíl aktivit

K období III. milníku realizátor hodnotil naplňování cíle získání bydlení pro potřeby cílové skupiny na úrovni 100 %. Hlavní cíl projektu byl splněn. Celkový počet 60 bytů pro účely podnájemního bydlení cílové skupiny s podporou sociální práce byl překročen, když projekt získal celkem 64 bytů (obsazeno k 31. 10. 2019 - 63 bytů). Od června 2018 byla navázána spolupráce s městským obvodem Ostrava Jih za účelem získání dalších bytů.

Přehled získaných bytů:

- 9 bytů (v Porubě ul. Dělnická a okolí – znaky SVL)
- 1 (Muglinov – znaky SVL)
- 1 (Hrušov – znaky SVL)
- 53 (byty jsou mimo SVL)

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora ve sledovaném období:

- Spolupráce s městským obvodem Ostrava Jih a spolupráce se soukromým vlastníkem bytu RESIDOMO (Heimstaden Bostad AB) na získávání nájemních bytů. Jako limitující realizátor uvedl, že nabídka bytů vlastníka Residomo (Heimstaden Bostad AB) je pouze ve vyloučených lokalitách.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle ve sledovaném období:

- Zdražení nájemních bytů
- Nedodržení příslibu nabídky nájemních bytů v dohodnutých lokalitách ze strany soukromého vlastníka bytů

I. dílčí cíl - osoby získají podnájemní bydlení

Naplnění cíle: 100 %

Dle vyjádření realizátora se podařilo zajistit v 64 bytech bydlení pro 202 osob. V případě 50 domácností byla nájemní smlouva ukončena (neudržení bydlení).

Celkem 12 osob/7 domácností přešlo z podnájemního do nájemního bydlení nebo jiné formy bydlení (např. najdou si jiný byt v jiné lokalitě, ale stěhují se do bytu).

Do doby získání bytu byla bytová nouze řešena i jinou formou bydlení (azylový dům, ubytovna). Účelem tohoto dílčího cíle je získat podnájemní bydlení a umístění žadatele v bytě.



II. dílčí cíl - udržení osob v podnájemním bydlení a přechod do nájemní nebo jiné formy bydlení

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Shrnutí

Aktivity byly obdobně jako v případě organizace CENTROM z.s. a Diecézní charity ostravsko-opavské zaměřeny na osoby, pro které se podařilo zajistit bydlení ve standardních bytech. Realizátor byl z důvodu nezajištění bydlení (nedostatečné kapacity bytů) nucen odmítnout řadu zájemců o poskytnutí služby. Obdobně jako zmiňované organizace měla tato služba charakter poskytování podpory „uvnitř“ domácností.

2. Název projektu: Terénní program pro osoby bez přístřeší v Ostravě

Podpora prostřednictvím sociální služby: **terénní program**

Obecný cíl aktivit

Podpora sociálního začleňování osob bez přístřeší žijících na ulici či v různých provizoriích ve městě Ostravě.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

I. dílčí cíl - motivace lidí, aby svou nepříznivou sociální situaci začali řešit a zahájili integraci do společnosti

Naplnění cíle: 61 %

Do konce roku 2018 služba oslovila celkem **628** osob bez přístřeší, které pravidelně navštěvovala a nabízela jim pomoc při řešení jejich nepříznivé sociální situace. S cca 300 klienty v terénu byla v období sběru dat spolupráce úzká, týkala se pomoci se soc. dávkami, s hledáním bydlení, hledáním práce, s řešením dluhů atd.

Od zahájení projektu se podařilo:

- **83 %** osob navázat na ambulantní služby
- **9,7 %** osob přešlo do pobytové služby – azylový dům (někteří nezvládnou a vrací se zpět na ulici)
- **7 %** osob přešlo do jiné formy ubytování (ubytovna, jiná sociální služba)
- **3,5 %** osob přešlo do bydlení v bytě

Terénní program byl úspěšný a ukázalo se, že i velmi přínosný hlavně v propojení sociálních ambulantních služeb a návazných sociálních služeb. Hodně klientů se naučilo využívat hygienický servis, noclehy, spoluprací se sociálními pracovníky. Řeší svoji nepříznivou situaci z vlastního přesvědčení, chtějí se vrátit zpátky do normálního života.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Vztah důvěry klient – pracovník služby = aktivizace osob (využívání poradenství, hygienického servisu, oblečení, praní si věcí z terénu)



- Návaznost na zdravotní služby Armády spásy - díky pomoci ordinace pro chudé a MUDr. Pekárkové, která klienty zná z terénu, zná jejich poměry a ví, v jakých podmínkách žijí, nehodnotící přístup ze strany lékařky
- Návaznost na služby domova se zvláštním režimem (Přístav) a zajištění potřeb nesoběstačných klientů (potřeba péče a zdravotní složky podpory)
- Dostupnost materiální pomoci (potravinová sbírka, ošacení, „nocleženky“ = možnost pro klienty bez finančních prostředků využít noclehárnu zejména v zimním období, dary)
- Spolupráce s dalšími subjekty (Charita Ostrava – domluva na pokrytí jednotlivých lokalit, spolupráce s dobrovolníky)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Část osob, které ani v zimních měsících nechtějí využít např. noclehárnu (páry, nebo mají psa, kterého nechtějí na noc nechat samotného v místě jejich noclehu)
- Zvyšující se počty starších lidí na ulici s potřebou pomoci jiné osoby. Poskytovatelé služeb domovů pro seniory jim, vzhledem k jejich způsobu života a životnímu stylu, nejsou moc vstřícní pomoci. Domovy Přístav kapacitně přestávají stačit
- Vysoký počet lidí s duševním onemocněním, kteří mají problémy i s využitím ambulantních služeb a momentálně v Ostravě a okolí nejsou pro ně vhodná zařízení
- Obtížná motivace části osob bez přístřeší

II. dílčí cíl - snižování zdravotních rizik a zajištění osvěty a prevence

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Péči o zdraví měl na starosti jeden terénní pracovník, který osoby bez přístřeší přímo v terénu oslovoval a ptal se na jejich zdravotní problémy, pomáhal jim jejich zdravotní problémy řešit.

Od zahájení projektu se podařilo zajistit poskytnutí zdravotní pomoci (realizátor uvádí pojem „péče o zdraví“) pro 5701 osob, služba poskytla 411 doprovodů k lékařům. Podařilo se zajistit ošetření u 94 praktických lékařů a 82 odborných lékařů.

Bylo zajištěno mentorství mezi lékařem a klientem v 82 případech a 79 osobám byla poskytnuta pomoc v oblasti zdravotního pojištění.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Možnost poskytnout drobné ošetření na místě a zvyšování motivace klientů k řešení zdravotních problémů
- Dosažení u části klientů pravidelných návštěv ošetřujícího lékaře (ordinace pro chudé, absolvování zdravotní prohlídky, klienti mají vyřízené průkazy zdravotní pojišťovny, starají se o své zdraví)



- Od počátku zahájení projektu vazba na lékařku Armády spásy MUDr. Pekárkovou a její pravidelné návštěvy v terénu
- Možnost distribuce zdravotnického materiálu (vitamíny, masti na rány, léky na bolest – volně dostupné), který je sice běžně v lékárnách dostupný, ale klienti na něj nemají prostředky
- Zvýšení mobility pracovníků – získání vozidla od společnosti Residomo (Heimstaden Bostad AB) a umožnění převozu imobilních klientů k ošetření

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nedostupnost odborných lékařů pro cílovou skupinu (zubaři, psychiatři)
- Spolupráce s nemocnicemi – propouštění imobilních klientů „na ulici“ nebo jejich převoz do ambulantních služeb
- Přístup některých pracovníků rychlé záchranné služby („Odmítají naši cílovou skupinu a dají nám to patřičně najevo“)

Shrnutí

Z popisu realizátora vyplývá akcent na provádění depistáže v terénu a aktivní vyhledávání osob bez přístřeší – naplňování účelu sociální služby terénní program. Silnou stránkou je jednak zvyšující se motivace klientů ke spolupráci a provazování na další služby, které mohou nabízet kontinuální podporu – sociální i zdravotní.

4. Statutární město Ostrava

Název projektu: Koncepce bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava

Obecný cíl aktivit

Cílem aktivit bylo zajištění dostupnosti nesegregovaného bydlení pro osoby z cílové skupiny na území statutárního města Ostravy, posílit roli Magistrátu města Ostravy jako klíčového aktéra v oblasti bydlení a k tomuto jej zkapacitnit a vytvořit fungující systém sociálního bydlení.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Šíře aktérů zapojených do tvorby koncepčního dokumentu
- Zapojení osob v bytové nouzi či s její zkušeností do tvorby koncepce formou fokusních skupin
- Politická podpora
- Spolupráce s MPSV – zpětná vazba na vytvářené a nastavované procesy, setkávání obcí zapojených do projektu
- Postupný nárůst počtu bytů
- Nastavení pravidel příjmů bytů
- Kvalitativní parametry jednotlivých bytů
- Nastavení komunikace s úřady městských obvodů



- Fungující tým bydlení
- Spolupráce stakeholderů
- Nastavení sociální práce

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Neschválení zákona o sociálním bydlení
- Dílčí negativní dopady novely zákona o pomoci v hmotné nouzi
- Nespolupráce některých aktérů, neshody v ideových východiscích, neporozumění východiskům a cílům projektu u některých aktérů

I. dílčí cíl - Vytvoření Koncepce sociálního bydlení

Naplnění cíle: 100 %

Koncepce sociálního bydlení byla schválena zastupitelstvem v listopadu 2017.

II. dílčí cíl - Pilotní ověření koncepce sociálního bydlení (resp. ověření krizového bydlení a sociálního bydlení).

„Úspěšnost“ domácností je chápána u sociálního bydlení v prodloužení nájemní smlouvy a udržení si bydlení po 1 roce od zabydlení. U krizového bydlení je jím odchod z krizového bytu do standardního bydlení (ať již s podporou v rámci projektu města či do bytu obecního/soukromého vlastníka).

Naplnění cíle: 98 %

- Zabydleno 99 sociálních bytů a 3 krizové byty, celkem tedy 102 bytů
- **Sociální byty- 59 domácností** si udrželo bydlení po roce od zabydlení a z toho 26 domácností si udrželo bydlení déle než 2 roky.
- **Krizové byty - 12 domácností** (6 z nich bylo zabydleno v rámci projektu do sociálních bytů).

Počet žádostí o vstup do pilotovaného systému sociálního bydlení, resp., počet žádostí o sociální byt k 1. 3. 2019 bylo celkem **525**; lze předpokládat, že počet žadatelů by byl ještě vyšší – příjem žádostí byl v daných městských obvodech, které již uvolnily do projektu domluvený počet bytů, ukončen, proto nebyly přijímány další žádosti.

5. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Realizovaný projekt naplňoval prioritu V. 1.1 v oblasti SPSZ Rodina a zdraví, která byla zaměřena na stabilizaci rodin prostřednictvím podpůrných programů, aktivitami realizátor souběžně naplňoval i některé priority v dalších oblastech. Z uvedeného důvodu jsou dopady aktivit tohoto realizátora uváděny i v daných oblastech (tj. zaměstnanost a bydlení).



- I. **dílčí cíl** – Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti bydlení

Naplnění cíle: 100 %

Podařilo se nalézt samostatné (podnájemní/nájemní) bydlení pro 28 domácností.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Vstřícný postoj a spolupráce s vlastníky bytového fondu - Residomo (Heimstaden Bostad AB), úřady městských obvodů
- Spolupráce s ostatními subjekty – zajišťování sociálního bydlení přes CENTROM z.s., Vzájemné soužití, Armádu spásy

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Většina osob řeší problémy s bydlením na poslední chvíli, kdy není dostatek času a je zajišťována akutní pomoc (dočasné bydlení v rámci krizových center, ubytoven, nebo azylových domů) jen po určitou dobu
- Vysoká zadluženost s minimální šancí si našetřit finanční prostředky na kaucе k bydlení
- Dluhy na energiích, které brání opětovnému připojení v novém bydlení, apod.
- Lokality, ve kterých se sociální byty nabízejí, považuje většina osob z CS jako nevhodné

6. Charita Ostrava

Charita Ostrava realizovala dva projekty, které se zaměřovaly na naplňování priorit SPSZ Ostrava v oblasti bydlení.

Prvním projektem je realizace sociální služby **sociální rehabilitace**, zaměřené na podporu osob v bydlení, druhý projekt byl zaměřen na podporu osob bez přístřeší prostřednictvím sociální služby **terénní program**.

1. Název projektu: Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace

Z popisu aktivit a rozhovoru se zástupcem realizátora vyplynulo, že prostřednictvím aktivity došlo k rozšíření kapacit stávající sociální služby – sociální rehabilitace.

Obecný cíl

Cílem je zvýšit dostupnost služby sociální rehabilitace osobám sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým v nepříznivé sociální situaci spojené s absencí bydlení.

- I. **dílčí cíl** – Získání 45 sociálních bytů

Naplnění cíle: 102 %

Jedná se o počet získaných bytů z celkového stanoveného počtu. Je zde počítáno také s byty, jejichž nájemní smlouvy již přešly na jednotlivé uživatele splňující stanovené podmínky. Získat se podařilo celkem 46 bytů.



II. dílčí cíl – Osoby mají kompetence k samostatnému bydlení - mají zmapované dluhy

Osoby mají uzavřeny a plní splátkové kalendáře, mají podporu v bydlení; rodiny s dětmi zvládající s podporou služby péči o děti (hygiena, strava, školní docházka, rozvoj dítěte...)

Naplnění cíle: 90 %

Dle vyjádření realizátora má 28 osob zmapováno dluhy, a 100 % osob má splátkové kalendáře. 100 % domácností bydlí úspěšně v podnájmu nejméně 6 měsíců a 12 domácností přešlo z podnájemního bydlení do nájemního.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Postupné získávání dalších bytů pro sociální službu, které jsou následně určeny uživatelům této služby
- Komunikace s vlastníky bytů - úřady městských obvodů, soukromými vlastníky bytových jednotek
- Podpora městských obvodů, statutárního města Ostrava a Moravskoslezského kraje

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Ztížená komunikace s uživateli služby (v případě nemotivovaných osob)
- Služba přebírá finanční odpovědnost za údržbu bytů – zvyšující se náklady
- Nižší ochota klientů služby využívat návazné sociální služby podporující jejich kompetence
- Problém v převedení finanční zodpovědnosti (mimo poskytovatele sociální služby) za revize a řešení nezbytných oprav, prováděných v bytech a zvýšení nákladů, které hradí realizátor projektu z vlastních zdrojů

Shrnutí

Podpora osobám v bydlení byla ze strany realizátora zajišťována prostřednictvím služby sociální rehabilitace, v kontextu ostatních realizátorů se jedná o další druh sociální služby, která je využívána pro zajištění podpory osob v získání a udržení si bydlení.

Osoby, s nimiž služba pracovala, byly motivovány ke změně své životní situace, což je zřejmé i z velkého počtu domácností, které si bydlení udrželo po dobu 6 měsíců (100 %). Obdobně jako v případě ostatních realizátorů eviduje i Charita Ostrava počet osob, které musely být z kapacitních důvodů odmítnuty. I v tomto případě byla důvodem nedostupnost bytů.



2. Název projektu Zřízení a rozvoj sociální služby terénní programy

Cílem bylo zvýšení dostupnosti sociální práce z důvodu absence a potřeby řešit problematiku osob bez přístřeší, zabezpečit vyhledávání osob bez domova a minimalizovat rizika jejich způsobu života.

Zajištění naplňování cíle je realizováno prostřednictvím sociální služby **terénní program**.

I. dílčí cíl – Zmapování terénu lokality – 8 lokalit

Zmapování lokality proběhlo z větší části do 4 měsíců od zahájení projektu, přičemž bylo nalezeno 26 míst, kde se trvale zdržují nebo scházejí osoby z CS. Během roku docházelo ve stávajících lokalitách k průběžnému monitoringu.

Průběžné naplňování cíle: 100 %

II. dílčí cíl – Prokazatelný posun uživatelů TP v řešení své situace.

Takovým posunem je vnímáno například podání žádosti o nový OP nebo vyřízení nového OP, zaregistrování na ÚP ČR, ČSSZ, k lékaři, či registrace u jiných úřadů a institucí, dále podání návrhů v soudních řízeních a posun v těchto oblastech, či jiné kvalitativní posunutí v případech uživatelů služby.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Změny v přístupu ke klientům (výcvik pracovníků v kontaktní práci, sebereflexe u dlouhodobých klientů, vznik dlouhodobých vztahů a hlubší ponor do příběhů uživatelů, síťování ve smyslu vytváření sítě kontaktů, podpora uživatelům ze strany dalších osob, institucí a úřadů
- Motivovaný tým

2.3.4 Témata, která je třeba dále řešit

Témata identifikovaná v předchozím období se objevovala ve vyjádření realizátorů i v průběhu aktuálního období.

- Závislost na bytové „politice“ dominantního soukromého vlastníka bytového fondu v Ostravě (společnost RESIDOMO, s.r.o. - Heimstaden Bostad AB)
- Nedostatek bytů ze strany majitelů pro jednotlivce. Zejména nedostatek bytů 1+1
- Neumísťování rodin s 6 a více osobami - zjevná neochotna dále pronajímat či poskytovat sociální bydlení
- Komplikovaná spolupráce s Úřadem práce ČR
- Nedostatek odborných lékařů, kteří chtějí spolupracovat s cílovou skupinou
- Nemožnost přepravy nemocných z terénu do nemocnice (RZP zasahuje jen v život ohrožujících případech)
- Měnící se postoje cílové skupiny osob bez přístřeší (mladí drogově závislí)



- Koordinace při zajišťování podpory v bydlení v různých alternacích – sociální služby různých druhů, sociální pracovníci obce, aktivity neziskových organizací

2.4 Oblast: Prevence rizikového chování rizik

2.4.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

IV. 1 Zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí

IV. 1.1 V letech 2016 - 2018 bude soužití ve vyloučených lokalitách a jejich okolí podpořeno prostřednictvím 6 asistentů prevence kriminality

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

V rámci projektu realizovaného Statutárním městem Ostrava bylo zajištěno 6 asistentů prevence kriminality. Dle realizátora je však počet, s ohledem na velikost města a počet vyloučených lokalit, nedostatečný.

IV. 1.2 Do roku 2018 dojde ke zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím vzdělávání min. 700 obyvatel lokalit

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO - JINAK

Naplnění probíhalo zejména ve formě zvyšování participace občanů na řešení konkrétních situací. Zapojování stále probíhá např. ve formě otevřených jednání k tématům, jež se týkají dané lokality. Za sledované období proběhlo 25 otevřených jednání, kterých se zúčastnilo celkem 152 osob. Vzdělávání nebylo v tomto období realizováno.

IV. 2 Podpora výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež

IV. 2.2 Do roku 2018 bude v 6 lokalitách Ostravy podpořena dostupnost a udržitelnost výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež v zařízeních s min. okamžitou kapacitou 360 osob

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Bylo naplňováno prostřednictvím aktivit organizace Bílý nosorožec. Za sledované období bylo podpořeno 45 osob.

IV. 3 Podpora integračních aktivit pro osoby po návratu z výkonu trestu nebo žijících rizikovým způsobem života

IV. 3.1 Do roku 2018 dojde k podpoře integrace 150 osob během výkonu a po výkonu trestu do společnosti a na trh práce

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Naplňování probíhalo prostřednictvím aktivit organizace Nová šance z.s. Činnosti byly zaměřeny na podporu pracovních kompetencí. Za období prvního milníku bylo podpořeno celkem 203 osob.

IV. 3.2 Do roku 2018 dojde ke zmírnění rizik vyplývajících z provozování placeného sexu prostřednictvím kontaktování, vzdělávání, terapie a krizové pomoci 150 sexuálním pracovníkům

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO



Prostřednictvím aktivit organizace ROZKOŠ bez RIZIKA bylo podpořeno celkem 668 osob. Organizace zajišťovala provádění testů na pohlavně přenosné infekce, v celkem 55 případech se prokázalo infekční onemocnění, 142 osob se podařilo motivovat a navázat na další služby.

Oproti předpokladu se podpora realizátora týkala výrazně většího počtu osob.

IV. 4 Zmírňování rizik návykového chování

IV. 4.1 Do roku 2018 dojde nově k podpoře 170 klientů prostřednictvím programů protidrogové prevence a prevence patologického hráčství a 200 žáků bude v této oblasti vzděláno

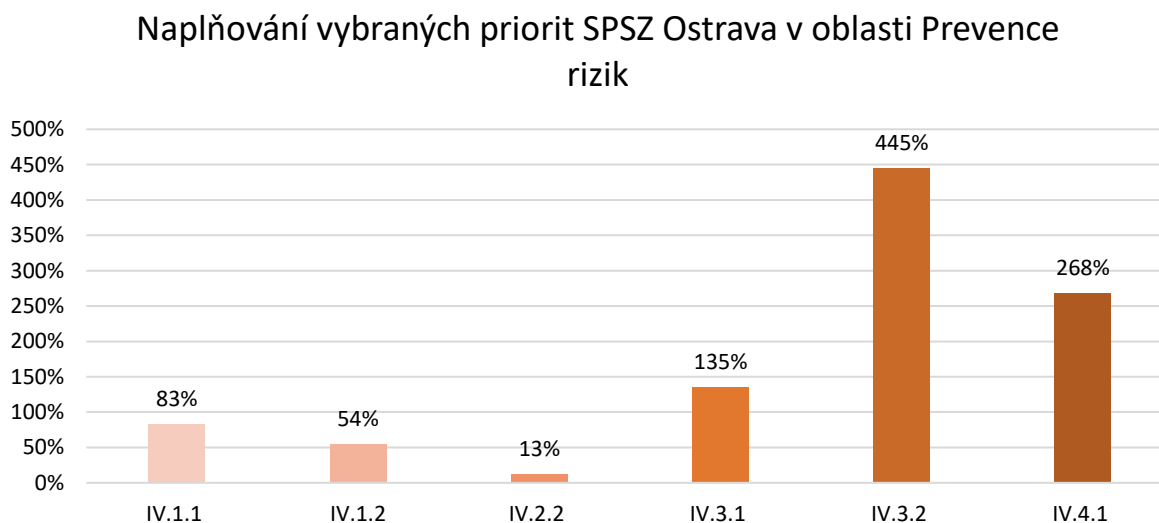
Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Plněna byla jedna část priority. Prostřednictvím sociální služby terénní program zajišťované organizací Renarkon o.p.s. bylo podpořeno celkem 456 osob závislých na návykových látkách, z toho všechny osoby podporu kontinuálně využívaly.

Oblast vzdělávání žáků není součástí realizovaných aktivit.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti prevence rizik naplňovány.

Graf 3 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit- oblast Prevence rizik





Následující tabulka zobrazuje změny v kvantifikovaných ukazatelích dopadů, které byly dosaženy k jednotlivým milníkům.

Tabulka 10 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím

Vybrané dopady na situaci osob	I. milník (2018)	II. milník (2019)	III. milník (2020)	Změna mezi II. a III. milníkem (v %)
Podpořené osoby z CS	918	1 369	1 971	+ 44 %
Počet APK	6	6	6	0 %
Pochůzková činnost se strážníky a APK	33	61	93	+ 52 %
Počet zjištěných přestupků v SVL	463	567	1 018	+ 80 %
Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	6	14	35	+ 150 %
Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	6	15	15	0 %
Počet osob kontinuálně využívajících službu	229	342	456	+ 33 %
Osoby navázané na další službu	215	263	368	+ 40 %
Počet testů na PPI	616	753	2 685	+ 257 %
Počet zachycených PPI	12	26	55	+ 112 %
Snížení zdravotních rizik drogy = počet vrácených setů	17 000	17 000	42 095	+ 148 %



Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky.

Tabulka 11 Dopady aktivit priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik

Priorita SPSZ	Podpořené osoby z CS	Počet APK	Pochůzková činnost se strážníky a APK	Počet zjištěných přestupků v SVL	Osoby aktivně zapojené do rozhodování v lokalitě	Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	Počet osob kontinuálně využívaných službu	Osoby navázané na další službu	Počet testů na PPI	Počet zachycených PPI	Snížení zdravotních rizik drogy = počet vrácených setů
IV.1.1 V letech 2016–2018 bude soužití ve vyloučených lokalitách a jejich okolí podpořeno prostřednictvím 6 APK	222	6	93	1 018	152	25						
IV.1.2 Do roku 2018 dojde ke zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím vzdělávání min. 700 obyvatel lokalit	377					10						
IV.2.2 Do roku 2018 bude v 6 lokalitách Ostravy podpořena dostupnost a udržitelnost výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež v zařízeních s min. okamžitou kapacitou 360 osob	45						15					
IV.3.1 Do roku 2018 dojde k podpoře integrace 150 osob během výkonu a po výkonu trestu do společnosti a na trh práce	203											
IV.3.2 Do roku 2018 dojde ke zmírnění rizik vyplývajících z provozování placeného sexu prostřednictvím kontaktování, vzdělávání, terapie a krizové pomoci 150 sexuálním pracovnícím	668								142	2 685	55	
IV.4.1 Do roku 2018 dojde nově k podpoře 170 klientů prostřednictvím programů protidrogové prevence a prevence patologického hráčství a 200 žáků bude v této oblasti vzděláno	456							456	226			42 095
Celkem	1 971	6	93	1 018	152	35	15	456	368	2 685	55	42 095



2.4.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tabulka 12 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby z CS	Počet APK	Pochůzková činnost se strážníky a APK	Počet zjištěných přestupků v SVL	Osoby aktivně zapojené do rozhodování v lokalitě	Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	Počet osob kontinuálně využívaných službu	Osoby navázané na další službu	Počet testů na PPI	Počet zachycených PPI	Snížení zdravotních rizik drogy = počet vrácených setů
IV.1.1 V letech 2016–2018 bude soužití ve vyloučených lokalitách a jejich okolí podpořeno prostřednictvím 6 APK	Statutární město Ostrava	222	6	93	1 018	152	25						
IV.1.2 Do roku 2018 dojde ke zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím vzdělávání min. 700 obyvatel lokalit	Vzájemné soužití o.p.s	377					10						
IV.2.2 Do roku 2018 bude v 6 lokalitách Ostravy podpořena dostupnost a udržitelnost výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež v zařízeních s min. okamžitou kapacitou 360 osob	Bílý nosorožec, o.p.s.	45											
IV.3.1 Do roku 2018 dojde k podpoře integrace 150 osob během výkonu a po výkonu trestu do společnosti a na trh práce	Nová šance, z.s.	203											
IV.3.2 Do roku 2018 dojde ke zmírnění rizik vyplývajících z provozování placeného sexu prostřednictvím kontaktování, vzdělávání, terapie a krizové pomoci 150 sexuálním pracovnícím	ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s.	668								142	2 685	55	
IV.4.1 Do roku 2018 dojde nově k podpoře 170 klientů prostřednictvím programů protidrogové prevence a prevence patologického hráčství a 200 žáků bude v této oblasti vzděláno	Renarkon o.p.s.	456							456	226			42 095
Celkem		1 971	6	93	1 018	152	35		456	368	2 685	55	42 095



2.4.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

1. Bílý nosorožec, o.p.s.⁵

Název projektu: Interaktivní program sekundární prevence

Obecný cíl aktivit

Aktivity byly zaměřeny na osoby ve věku 15 – 18 let, které vykazují rizikové chování a jsou v péči sociálních kurátorů, pracovníků probační a mediační služby, zařízení ústavní výchovy. Cílem realizovaných aktivit byla zejména eliminace rizikového a společností negativně vnímaného chování, podpora mladistvých osob v nalézání společensky přijatelných prostředků k uspokojování potřeby seberealizace.

Naplnění cíle: *SPLNĚNO*

I. dílčí cíl – Změna postojů a projevů rizikového chování

Naplnění cíle: 100%

U 24 osob z CS došlo k pozitivní změně v životě, navázání vztahu s realizačním týmem a k postupnému zlepšování životních podmínek.

Aktivity a dopadové ukazatele realizátor podrobněji nespecifikoval.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Partnerství v projektu s městem Ostrava, spolupráce s oddělením sociálně právní ochrany dětí
- Zapojení dalších subjektů – probační mediační služba, úřad práce

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nedostupnost dalších návazných služeb pro práci s CS, které by i nadále pokračovaly v eliminaci projevů rizikového chování
- Nařízení pobytových služeb u některých účastníků – nemohli program dokončit
- Nemotivovanost účastníků (účast v aktivitách pracovního poradenství)

Shrnutí

Dle vyjádření realizátora byla důležitým prvkem terapeutická práce s klientem. Terapeut byl zaměřen výlučně na jednoho klienta. Práce probíhala formou reflektivních a motivačních rozhovorů mapujících proces osobnostního rozvoje v uzavřených skupinách. Dle nastavené evaluace je možno reflektovat změny v přístupech účastníků aktivity (např. snižování agresivity, dovednosti pro řešení konfliktů apod.).

⁵ V roce 2018 došlo ke spojení činnosti organizací Bílý nosorožec o.p.s. s činností organizace Centrum sociálních služeb o.p.s.



2. Nová Šance, z.s.

Název projektu: Nová šance pro integraci osob po návratu z výkonu trestu

Obecný cíl aktivit

Úspěšná integrace do společnosti, na otevřený trh práce, do zaměstnavatelských aktivit u minimálně 120 osob starších 15 let, žijících na území Ostravy ve výkonu trestu odnětí svobody (VTOS), po výkonu trestu a menšinově osoby, které nebyly ve VTOS.

Naplnění cíle: 170 %

Do aktivit se podařilo zapojit 203 osob, u 135 osob realizátor zaznamenal pozitivní posuny v předpokladech pro integraci do společnosti a na trh práce (sebebopora, motivace, komunikační dovednosti, stabilizace sociálního fungování).

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Vynikající spolupráce s ostravskými věznicemi
- Aktivizace osob v rámci cvičných dílen

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nízký zájem CS řešit svou finanční situaci (90 % účastníků v exekucích) a související nízká motivace k hledání zaměstnání

Shrnutí

Aktivity realizované prostřednictvím projektu měly charakter individuálních a skupinových aktivit zaměřených na prevenci recidivy, vzdělávacích a pracovních aktivit, poradenství zaměřeného na trh práce. Jedná se o oblasti hospodaření, zadlužení, hledání zaměstnání. Návuk pracovních a řemeslných dovedností probíhal v truhlářské, zámečnické a keramické dílně. Realizátor se primárně zaměřuje na osoby po VTOS a klienty služby azylový dům, kterou poskytuje.

3. Statutární město Ostrava

Název projektu: Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistentů prevence kriminality a multidisciplinárního přístupu

Obecný cíl aktivit

Stabilizace bezpečnosti a zlepšení stavu veřejného pořádku v SVL a dalších rizikových lokalitách, posílení systému prevence kriminality ve městě a snížení kriminality na území SVL a města.

Naplnění cíle: nekvantifikováno



- I. **dílčí cíl** – Vytvořit a zajistit fungování kvalitního týmu 6 motivovaných asistentů prevence kriminality (fungujících současně jako příklady pozitivních vzorů v SVL).

Naplnění cíle: 100 %

Zajištění činnosti 6 APK a jejich propojení s městskou policií. Po dobu realizace projektu bylo zjištěno 1018 přestupků.

Probíhala spolupráce se strážníky a asistenty prevence kriminality při řešení situací (mimo záškoláky a injekční stříkačky; 10x), akce s účastí městské policie a asistentů prevence kriminality (30x), podezření z dalších přestupků a trestných činů (17x), záchyt hledané osoby (3x).

- II. **dílčí cíl** – Zajistit plnou podporu činnosti týmu APK prostřednictvím metodického vedení a rozvoje mentorem týmu APK, vč. podpory rozvoje spolupráce APK se strážníky Městské policie Ostrava

Naplnění cíle: nekvantifikováno

- Pravidelná setkávání 7 multidisciplinárních týmů působících na území 7 městských obvodů – opatření ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu a na ulicích v Přívoze, kde se do řešení aktivně zapojuje MPO, aktivity v Porubě, kde zástupci MOB, MPO i samotní obyvatelé vzájemně intenzivně spolupracují, opatření ke zvýšení bezpečnosti a bezpečnosti silničního provozu na ul. Plzeňská (klub Soiva), informační kampaň o činnosti týmu a jeho jednotlivých členů ve zpravodaji MOB Mariánské Hory a Hulváky
- Proběhlo **celkem 21** otevřených jednání v lokalitách Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Poruba, Ostrava-Jih, Slezská Ostrava, Kunčičky, Vítkovice

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Stabilní personální zajištění – 6 APK
- APK představují motivační prvek pro osoby v lokalitách
- Komunikace s veřejností – podílejí se i na dalších aktivitách
- Vlastní pozitivní postoj k práci; pozitivní vnímání z vnějšku

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Absence APK - docházka do práce, absence – nemocenské, paragraphy – vnímáno jako obtížné, ale limitované možnosti preventování
- Problematické aspekty související s financováním APK - fluktuace způsobuje nároky na nákup výstroje
- Projekt vnímán jako dílo/aktivita magistrátu delegované na městskou policii – potřeba zapracovat na ztotožnění se s projektem
- Není zvnitřněno městskou policií – neztotožnění se s APK



4. ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.

Název projektu: JAK na TO - Prevence rizik v sexbyznysu

Obecný cíl aktivit

Snížení rizikového sexuálního chování, násilné trestné činnosti, dalších sociálně patologických jevů (závislost, suicidum, domácí násilí, sexuální násilí, kyberšikana, mobbing, předluženost, dlouhodobá nezaměstnanost) u žen pracujících v sexbyznysu formou primární, sekundární a terciární prevence.

Aktivity byly realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program/odborné sociální poradenství**

Naplnění cíle: nekvantifikováno

- I. **dílčí cíl** - Snížení výskytu pohlavně přenosných chorob (dále jen PPI) a rizikových sexuálních praktik, včetně snížení rizik nákazy a zjištění o nakažení závažnou pohlavně přenosnou chorobou

Naplnění cíle: 100 %

Bylo provedeno celkem 2685 testů na pohlavně přenosné choroby, zjištěn záchyt v 55 případech.

- II. **dílčí cíl** - Posílení žen v nepříznivé sociální situaci a snížení výskytu sociálně patologických jevů (kriminalita, předluženost, nezaměstnanost, chudoba, násilí, závislosti) včetně podpory žen v procesu k odchodu ze sexbyznysu

Naplnění cíle spočívalo v edukaci, předávání prostředků prevence – celkem předáno 1 329 ks prostředků a navázání osob na kontinuální podporu dalších služeb, za období realizace projektu k tomuto došlo u 142 osob.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Daří se snižovat výskyt pohlavně přenosných chorob (dále jen PPI) a rizikových sexuálních praktik a spolupracovat s ženami na řešení jejich nepříznivé sociální situace
- Spolupráce s peer poradkyní (edukace v oblastech bezpečnějších způsobů práce, bezpečná prezentace na internetu, nastavení hranic při nabízení a poskytování služeb)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Poradenské centrum je pro některé z žen spojeno s vyšším prahem dostupnosti. U nově oslovených žen z privátních služeb naráželi pracovníci na obavy a nedůvěru, která je dána potřebou anonymity a diskrétního prostředí
- Ženy s ohledem na specifika profese – stigmatizaci, ostrakizaci – citlivě reagují na sbírání demografických, statistických a osobních údajů. Většina žen, která se rozhodne opustit sexbyznys, již nechce být nijak spojována s touto oblastí a sdílet svůj příběh



Shrnutí

Zaměření z pohledu ostatních aktivit je unikátní s ohledem na cílovou skupinu, s níž realizátor pracuje. Podpora byla zajišťována prostřednictvím dvou druhů sociálních služeb. Konkrétně služby terénní program a v ambulantní formě bylo dále s osobami pracováno v rámci odborného sociálního poradenství.

5. Renarkon o.p.s.

Název projektu: Rozšíření terénního programu Renarkon v Ostravě

Obecný cíl aktivit

Zvrátit či alespoň zmírnit negativní vývoj v oblasti návykového chování obyvatel s důrazem na oblast drogové závislosti v SVL na území města Ostravy

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Aktivity jsou realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program**

- I. **dílčí cíl** – Motivovat cílovou skupinu/klienty k bezpečnějšímu a šetrnějšímu způsobu aplikace drog.

Naplnění cíle: 100 %

Podařilo se kontaktovat, vyhledat a oslovit 456 osob. V rámci programu harm reduction docházelo k výměně injekčních setů, pozitivní bylo, že klienti tuto službu využívali pravidelně, všech 456 osob využívá podporu kontinuálně.

226 osob z cílové skupiny se podařilo propojit na další návazné služby.

- II. **dílčí cíl** – Rozšíření a realizace terénního programu protidrogové prevence Renarkonu a snížení zdravotních rizik souvisejících s užíváním drog

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Počet vrácených injekčních setů definujeme jako ukazatel snížení zdravotních rizik u CS uživatelů drog. Za celé sledované období uvedl realizátor počet 42095 vrácených injekčních setů.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Zmapování současného stavu podob ubytoven a vyloučených lokalit v rámci města Ostravy přispělo k efektivnějšímu působení terénních pracovníků ve vybraných částech a to tam, kde problematika návykových látek je skutečně aktuální.
- Znalost lokalit a uvedení do komunit romského etnika prostřednictvím kolegy z terénního programu Ostrava
- Informace o lokalitách prostřednictvím setkávání na multidisciplinárních týmech v rámci městských obvodů v Ostravě



Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Oddělenost projektu od kmenového terénního programu Ostrava, což bylo z části způsobeno velkou fluktuací zaměstnanců
- Vyšší míra migrace klientů tj. jejich přesuny, stěhování v rámci celého města a celková nestálost cílové skupiny na jednom místě
- Omezené finanční částky na zdravotnický materiál
- Vzdálenosti mezi lokalitami, časově náročnější dojezdy prostřednictvím MHD = nižší flexibilita pracovníka

Shrnutí

Klienti získávají větší povědomí o existenci služeb, které se zabývají návykovým chováním. Získávají možnost využít program harm reduction, terapeutické služby, zprostředkování nástupu do léčby, až po následnou péči – doléčování. Distribuce zdravotního materiálu v rámci harm reduction snížila riziko zdravotních problémů a současně umožňuje službě pravidelný kontakt s klienty. Služba má přehled o drogové problematice v jednotlivých lokalitách. Pravidelná distribuce zdravotnického materiálu umožňuje při kontaktech s klienty motivační rozhovory vedoucí buď ke změně návykového chování, nebo alespoň k dodržování zásad „bezpečného užívání“.

6. Vzájemné soužití o.p.s.

Název projektu: Společně za práva a bezpečí

Obecný cíl aktivit

Vytvořit v sociálně vyloučených lokalitách bezpečnější prostředí a to zejména snahou o zmírnění či eliminaci sociálně patologických jevů a jejich dopadů na obyvatele těchto lokalit a ubytoven v rámci města Ostravy a to v součinnosti s Policií ČR.

- I. **Dílčí cíl** – Monitorováním a samostatnou pochůzkovou činností v 9 lokalitách /depistáž/ 2 terénní asistenti zjistí latentní trestní činnost, vyhledají osoby a v případě jejich zájmu jim zprostředkují pomoc

Naplnění cíle: 157 %

V rámci pochůzkové činnosti je osobám v lokalitě rovněž zprostředkováno poradenství a pomoc. Ve sledovaném období byla zprostředkována pomoc či rada 377 osobám.



II. Dílčí cíl – Lepší se komunikace mezi obyvateli a PČR, obyvatel sám ohlásí trestnou činnost

Naplnění cíle: nekvantifikováno

Asistence či mediace na 5 akcích, při kterých by mohlo dojít k ohrožení veřejného pořádku. Realizátorovi se podařilo získat informace o prodeji drog ve dvou lokalitách, zajistit skupinku mladistvých týrajících zvířata, odhalit prodej alkoholu mladistvým, řešit opakované rušení nočního klidu. Upozornění na vznikající problém ohledně bydlení (Residomo (Heimstaden Bostad AB) Poruba). Na podnět SZÚ byla v lokalitě šířena osvěta ohledně spalniček, apod.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Realizační tým zkušených terénních pracovníků, kteří jsou úspěšní při navazování kontaktu s cílovou skupinou a snáze tak získávají informace z lokality
- Účast na multidisciplinárních týmech napomáhající ke komplexnímu řešení vzniklé situace
- Formát multidisciplinárních setkání, která probíhala v komorním prostředí s blízkou spoluprací Policie ČR. Pod záštitou MMO se v rámci multidisciplinárních setkávání často provádí analýzy, výzkumy apod., které dávají stávajícím setkáním jiný charakter
- Pomoc obyvatel lokalit, kteří na trestnou činnost upozorňovali, dávali terénním pracovníkům podněty a informace k dalšímu ověřování
- Snaha obyvatel lokalit zlepšit situaci v místě bydliště

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Součinnost s Magistrátem města Ostravy a úřady městských obvodů při ověřování termínů akcí na území města/obvodu
- Zahájení projektu provázely významné personální změny a byl snížený počet pracovníků v sociální službě

Shrnutí

Aktivity byly analogické s činností asistentů prevence kriminality. Součástí projektu byly besedy s obyvateli, za dobu realizace projektu proběhlo celkem 10 besed s mládeží v sociálně vyloučených lokalitách.

2.4.4 Témata, která je třeba dále řešit

- Koordinace a širší zapojování aktérů do podpory osobám z cílové skupiny
- Flexibilita - dostupnost služeb v závislosti na přesunech cílové skupiny v území
- Financování nákladů na zdravotnický materiál poskytovaný v rámci harm reduction
- Dlouhodobá udržitelnosti pozic APK a předluženost osob



2.5 Oblast: Rodina a zdraví

2.5.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

V.1 Adresná podpora rodin znevýhodněných v naplňování rodičovských práv a povinností

V.1.1 Do roku 2018 bude 400 rodin nově stabilizováno prostřednictvím podpůrných programů

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Na naplňování priority se podílely aktivity realizované Centrem sociálních služeb Ostrava, o.p.s., organizací CENTROM z.s. a Vzájemné soužití o.p.s. Aktivity se dotýkaly oblastí podpory a stabilizace rodiny, bydlení, zaměstnanosti a podpory v řešení zadluženosti. Vzhledem k tomu, že SPSZ Ostrava blíže nespecifikoval pojem „stabilizace rodiny“ jsou do vyhodnocení naplňování priority započítány všechny rodiny, které od uvedených realizátorů získaly ve sledovaném období podporu. Jednalo se celkem o 485 rodin.

V. 3 Zvýšení zdravotní gramotnosti rodin a jednotlivců ohrožených sociálním vyloučením

V. 3.1 Do roku 2018 dojde u 500 obyvatel sociálně vyloučených lokalit ke zvýšení zdravotní gramotnosti

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Priorita je naplněna prostřednictvím aktivit dvou realizátorů – CENTROM z.s. a Spolu pro rodinu, z.s. Ve sledovaném období bylo podpořeno celkem 604 sob. V případě 338 osob se podařilo zajistit a motivovat osoby k zdravotnímu ošetření (praktický lékař, pediatr, stomatolog, gynekolog). 211 osob, dle vyjádření realizátora, má kompetence samostatně svou situaci ve zdravotní oblasti řešit.

V. 4 Vytvoření koncepce rodinné politiky ve statutárním městě Ostrava

V. 4.1.2 Do konce roku 2017 bude připravená koncepce rodinné politiky

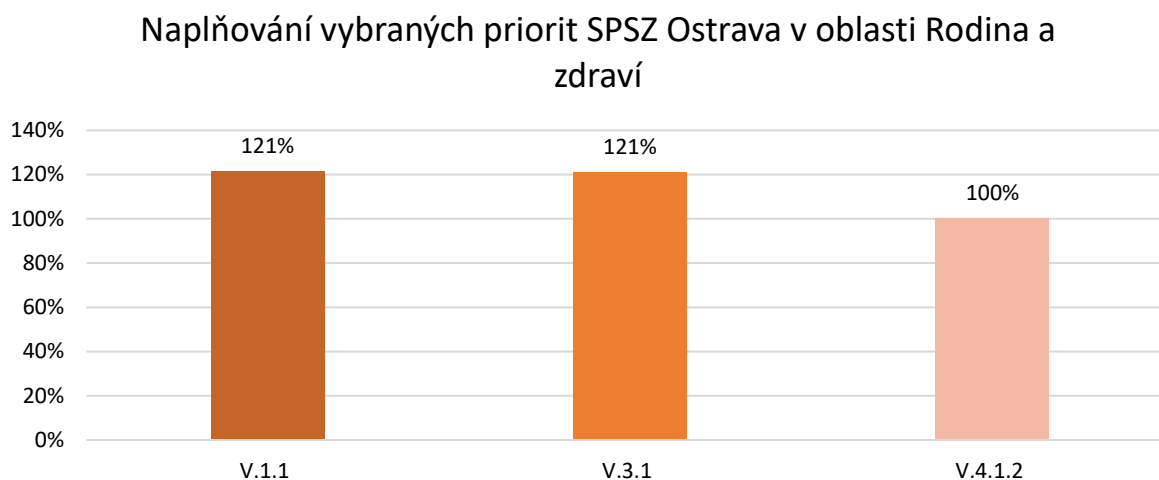
Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Prioritu zajišťovalo v rámci aktivit projektu statutární město Ostrava. V září 2018 byla Koncepce rodinné politiky schválena zastupitelstvem.



Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority v oblasti Rodina a zdraví naplňovány.

Graf 4 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit- oblast Rodina a zdraví



Následující tabulka zobrazuje změny v kvantifikovaných ukazatelích dopadů, které byly dosaženy v mezidobí.

Tabulka 13 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím

Vybrané dopady na situaci osob		I. milník (2018)	II. milník (2019)	III. milník (2020)	Změna mezi II. a III. milníkem (v %)
Podpořené osoby z CS		585	898	1 089	+ 21 %
Počet podpořených rodin		181	275	292	+ 6 %
Vytvořená koncepce RP		1	1	1	0%
Počet osob se zmapovanými dluhy		76	95	170	+ 79 %
Podané návrhy na oddlužení		15	18	22	+ 22 %
Počet schválených návrhů oddl.		12	16	22	+ 38 %
Počet zastavených exekucí		111	141	180	+ 28 %
Případy zabránění umístění dětí do NRP		29	52	84	+ 62 %
Pravidelná příprava do školy		26	41	59	+ 44 %
Osoby se znalostmi pro řešení své situace		34	51	228	+ 347 %
Počet osob, u kterých se podařilo dosáhnout	registrace u praktického lékaře	48	72	120	+ 67 %
	proočkovanosti dětí v rodině	35	57	79	+ 39 %
	pravidelné docházky dětí na preventivní prohlídky	16	16	32	+ 100 %
	pravidelných gynekologických prohlídek	12	28	46	+ 64 %
	stomatologického ošetření	24	36	61	+ 69 %
Obnovené a upevněné narušené kontakty v rodině prostřednictvím asistovaných kontaktů		0	17	24	+ 41 %

Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky.



Tabulka 14 Dopady aktivit dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví

Priorita SPSZ	Podpoře né osoby z CS	Vytvořená koncepce RP	Počet osob se zmapo- vanými dluhy	Podané návrhy na oddlužení	Počet schvále- ných návrhů odd.	Počet zastave- ných exekucí	Případy zabránění umístění dětí do NRP	Pravidel ná příprava do školy	Osoby se znalostmi pro řešení své situace	Počet osob, u kterých se podařilo dosáhnout					Obnovené a upevněné narušené kontakty v rodině prostřednictvím asisto- vaných kontaktů
										registrace u praktické- ho lékaře	proočkova- nosti dětí v rodině	pravidelné docházky dětí na preventivní prohlídky	pravidel- ných gynekolo- gických prohlídek	stomatolo- gického ošetření	
V.1.1 Do roku 2018 bude 400 rodin nově stabilizováno prostřednictvím podpůrných programů	485		170	22	22	180	84	59	17						24
V.3.1 Do roku 2018 dojde u 500 obyvatel SVL ke zvýšení zdravotní gramotnosti	604								211	120	79	32	46	61	
V.4.1 Do roku 2017 bude hotova koncepce rodinné politiky	-	1													
Celkem	1 089	1	170	22	22	180	84	59	228	120	79	32	46	61	24



2.5.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tabulka 15 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby z CS	Vytvořená koncepce RP	Počet osob se zmapovanými dluhy	Podané návrhy na oddlužení	Počet schválených návrhů oddl.	Počet zastavených exekucí	Případy zabránění umístění dětí do NRP	Pravidelná příprava do školy	Osoby mají znalosti pro řešení své situace	Počet osob, u kterých se podařilo dosáhnout					Obnovené a upevněné narušené kontakty v rodině prostřednictvím asistovaných kontaktů
											registrace u praktického lékaře	proočkovanost dětí v rodině	pravidelné docházky dětí na preventivní prohlídky	pravidelných gynekologických prohlídek	stomatologického ošetření	
V.1.1 Do roku 2018 bude 400 rodin nově stabilizováno prostřednictvím podpůrných programů	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	205		170	22	22	180									
	Vzájemné soužití o.p.s.	122						84	59							24
	CENTROM z.s.	158								17						
V.3.1 Do roku 2018 dojde u 500 obyvatel SVL ke zvýšení zdravotní gramotnosti	CENTROM z.s.	251									120	79	32	46	61	
	Spolu pro rodinu, z.s.	353								211						
V.4.1 Do roku 2017 bude hotova koncepce rodinné politiky	Statutární město Ostrava	-	1													
Celkem		1 089	1	170	22	22	180	84	59	228	120	79	32	46	61	24



2.5.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

1. CENTROM z.s.

V oblasti SPSZ Rodina a zdraví realizovala organizace dva projekty. První z nich akcentoval podporu v oblasti zdravotní gramotnosti, druhý se orientoval na podporu rodinám v evidenci OSPOD.

1. Název projektu: Zdravotní prevence v sociálně vyloučených lokalitách

Obecný cíl aktivit

Zlepšení dostupnosti, informovanosti cílové skupiny - zdravotní gramotnost

- I. **dílčí cíl** - Díky spolupráci s rodiči, školami a dalšími podpůrnými subjekty selepší proočkovanost dětí a docházka na preventivní prohlídky.

Naplnění cíle: 100 %

V období realizace projektu realizátor spolupracoval s 251 rodinami, u kterých se podařilo dosáhnout proočkovanosti dětí, 32 rodin bylo podporováno v pravidelné docházce s dětmi na preventivní prohlídky.

- II. **dílčí cíl** - Ve spolupráci s ordinacemi, s organizacemi na území města dojde k zaregistrování osob u praktického lékaře a stomatologa

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dařilo se nalézt spolupracující a vstřícné ordinace, tím je myšleno ordinace, kde není problém s přijetím klienta.

Podařilo se:

- 120 osob zaregistrovat u praktického lékaře
- 61 osobám zajistit stomatologickou péči - dostavili se k lékaři a mají ošetřen chrup
- 46 ženám zajistit gynekologa

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Důvěra klientů – aktivita se dostala do povědomí spolupracujících organizací a sociálních odborů
- Vhodné personální zajištění – osvědčily se plné pracovní úvazky – stabilizace pracovníků

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- V úvodu projektu fluktuace pracovníků
- Migrace cílové skupiny
- V krátkém čase lze očekávat, že „vstřícné“ ordinace budou mít plnou kapacitu a bude obtížné zajistit osobám z CS zdravotní péči



- Nedostupnost stomatologické péče – (lékařů je dle sdělení prezidenta stomatologické komory dost, mají své ceny – a někteří jsou finančně nedostupní)
- Dlouhé objednací lhůty
- Na straně CS – nespolehlivost, strach z vyšetření
- Nedostatek pediatriů

Shrnutí

Podporu cílové skupině realizátor zajišťoval mimo rámec sociální služby (rozdíl od organizace Spolu pro rodinu z.s.). Realizátor poskytoval podporu CS zejména v oblasti zprostředkování a komunikace se zdravotnickými pracovníky, zajišťoval doprovázení CS k lékařskému ošetření. V rámci jedné z aktivit se podařilo zajistit služby logopedky, která v období sběru dat spolupracovala s 8 rodinami.

2. Název projektu: Ohrožené rodiny z agendy OSPOD a ubytoven

Projekt a jeho aktivity byly ukončeny k 31. 12. 2018. Dle vyjádření realizátora rodinám podporovaným v projektu byla nabídnuta následná spolupráce v rámci sociální služby – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytované organizací CENTROM, z.s.

Obecný cíl aktivit

Eliminace extrémního sociálního vyloučení cílové skupiny. Realizátor se primárně zaměřuje na ohrožené rodiny v agendě OSPOD a rodiny žijící na ubytovnách.

Dle vyjádření realizátor úzce propojuje aktivity se sociálními službami, které provozuje a rovněž s projektem, který realizuje v oblasti bydlení.

Realizátor v rámci aktivit podpořil 158 osob. Konkrétní dopadové ukazatele nebyly uvedeny. Realizátor uvedl počty případů, které byly řešeny, včetně počtu osob, které ukončily spolupráci v důsledku naplnění spolupráce. Podrobnější informace o tom, v čem se změnila situace těchto osob (v jaké oblasti byla dosažena stabilizace), realizátor neuvedl.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Spolupráce s OSPOD Jih
- Členství v projektu Potravinové banky
- Smlouva o spolupráci s ubytovnou Hlubina (neomezený vstup do ubytovny Hlubina na základě dohody s vlastníkem)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Legislativní změny zákona o hmotné nouzi, kterou se změnily podmínky nároku na doplatek na bydlení – stravenky
- Horší úroveň spolupráce na ostatních ubytovnách vyjma Hlubiny
- „Přeslužbovanost“ klientů prostřednictvím ostravských neziskových organizací – př. ubytovna Soiva



2. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Obecný cíl aktivit

Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení nepříznivých aktuálních situací, týkajících se oblastí bydlení, zaměstnání a zadlužení, které je ohrožují sociálním vyloučením nebo je již ze společnosti vylučují.

Aktivity Centra sociálních služeb se zaměřovaly rovněž na oblasti zaměstnanosti a bydlení. Dopady v těchto oblastech jsou uvedeny v předchozích kapitolách.

V této části jsou reflektovány dopady aktivit zaměřených na řešení předlužení osob z cílové skupiny, jež má zásadní dopady na úspěšnost osob v oblasti získání standardního bydlení a zaměstnání.

- I. **dílčí cíl** - Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti dluhů

Naplnění cíle: 100 %

Realizátor podpořil k III. milníku celkem 205 osob (170 rodin), kterým byla poskytována podpora v oblasti zajištění bydlení, zaměstnání a řešení zadlužení.

- U 170 rodin se podařilo zmapovat dluhovou situaci
- V 22 případech byly podány návrhy na oddlužení, které byly ve všech 22 případech schváleny
- Díky podpoře realizátora se podařilo zastavit 180 exekucí

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení
- Spolupráce s dalšími subjekty NNO (Armáda spásy, Diecézní charita aj.), Úřad práce ČR, úřady městských obvodů, aj.
- Novela insolvenčního zákona – akreditace, možnost zastavit exekuce

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nechovilnost CS, neplnění úkolů – nedoručení nutných podkladů pro návrh na oddlužení
- Práce s dluhy u osob s nízkými příjmy, v evidenci ÚP ČR, na dlouhodobé nemocenské a vysokými dluhy mají omezené až nulové možnosti řešení a zůstávají v nekonečné spirále exekucí



Shrnutí

Aktivity realizátora jsou vzájemně provázány – viz popis výše. Za příklad dobré praxe lze označit aktivity realizátora vedoucí k zastavení neoprávněných exekucí.

3. Spolu pro rodinu, z.s. (dříve Sdružení sociálních asistentů, z.s.)

Název projektu: Zdravotně-sociální pomoc a další programy pro rodiny s dětmi

Obecný cíl aktivit

Zlepšení zdravotní gramotnosti a podmínek pro péči o zdraví obyvatel SVL na území města Ostravy prostřednictvím nové sociální služby "zdravotně-sociální pomoci", reagující na zdravotně-sociální rizika a podmínky v SVL.

Aktivity byly realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program**

Dle vyjádření realizátora, po roce realizace služby byl tým stabilizovaný, profilely se zakázky a potřebnost v cílové skupině. Až na několik výjimek se vždy jednalo o krátkodobou spolupráci, kdy služba pomáhala vyřešit aktuální ztíženou situaci a napojit klienta na další instituci (lékaře, sociální službu,...). Problém, který kontinuálně fungování služby ohrožoval, byl neustále se snižující počet dostupných lékařů.

- I. **dílčí cíl** - Osoby, kterým se zlepší zdravotní gramotnost - získají napojení na zdravotní služby, zlepší své znalosti a návyky

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Ani v návazném monitorovacím období realizátor neuvedl žádné dopadové ukazatele, které by vyjadřovaly, v čem či jakých změn v životní situaci se osobám z cílové skupiny podařilo dosáhnout díky podpoře služby. V monitorovacím dotazníku se realizátor zaměřil na popis nastavování procesů ve službě.

Kvantifikované ukazatele byly uvedeny v počtu podpořených osob za sledované období (celkem 353). Dle realizátora se 63 osobám usnadnila životní situace, 66 osob potvrdilo zlepšení znalostí a u 212 se zlepšila zdravotní gramotnost. Konkrétnější specifikaci, v čem změny spočívaly, realizátor neuvedl.

Klíčové aspekty dosahování cílů dle realizátora:

- Fungující procesy v organizaci
- Fungující depistáže
- Spokojenost zjišťovaná prostřednictvím evaluačních dotazníků
- Zintenzivnění spolupráce v zájmu propagace aktivity s konkrétními pracovníky OSPOD a dalšími spolupracujícími organizacemi, např. Krizové centrum pro děti (nově vzniklá služba na území města), Pedagogicko-psychologická poradna
- Spolupráce s lektory – přizpůsobení seminářů účastníkům



Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Narůstající nedostatek lékařů na území města, kteří jsou schopni/ochotni přijímat nové pacienty
- Bylo náročné navázání cílové skupiny, nový model byl neznámý, a proto se nejevil jako nepotřebný/neužitečný
- Nedařilo se zajistit dostatečný počet účastníků z pěstounských rodin

4. Statutární město Ostrava

Název projektu: Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava – ukončen k 31. 12. 2018

V oblasti Rodiny a zdraví realizovalo Statutární město Ostrava projekt, který se ve významné části zaměřuje i na oblast zaměstnanosti, viz popis v části 2.2.3. Aktivita zaměřená na oblast Rodiny a zdraví se koncentrovala na vytvoření strategického dokumentu města – vytvoření Koncepce rodinné politiky města Ostrava.

Obecný cíl aktivit

Celkový rozvoj systému podpory rodin a zlepšení postavení rodin sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených ze sociálně vyloučených lokalit na území města Ostravy. Vytvoření ucelené Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostrava s akčním plánem podpory rodiny.

Naplňování cíle: 100 %

Dle vyjádření realizátora je Koncepce propracovaným dokumentem prezentujícím úsilí odborníků v oblasti rodinné politiky i zástupců rodin. Průřezově zpracovává nejrůznější oblasti rodinného života a opírá se o potřeby rodin na území města. Implementace koncepce byla schválena orgány zastupitelstva města na roky 2019–2022 a začala zahájením realizace akčního plánu na rok 2019.

5. Vzájemné soužití o.p.s.

Název projektu: Adresná podpora rodinám ve spolupráci s OSPOD

Aktivita, které realizátor zajišťoval, byly zaměřeny na ohrožené rodiny s dětmi v agendě sociálně právní ochrany dětí. Mimo tuto aktivitu je realizátor rovněž poskytovatelem sociální služby – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (není financováno v rámci KPSVL). Dle vyjádření realizátora byla pro zajištění aktivit vyčleněna část personálních kapacit sociální služby.

Obecný cíl aktivit

Rodina je schopna naplňovat rodičovská práva a povinnosti vedoucích k ochraně dítěte a posílení stability v rodině.

Naplnění cíle: SPLNĚNO

V průběhu sledovaného období bylo podpořeno 84 rodin, z toho 29 rodin spolupracovalo i po skončení projektu. Dle vyjádření realizátora došlo, díky asistovaným kontaktům u 24 rodin k obnově narušených kontaktů. Dále byl umožněn bezpečný a smysluplný



kontakt mezi rodiči a dětmi, který vedl k obnově komunikace v rodině, která byla přerušena z různých důvodů (např. výkon trestu, pobyt v zahraničí). U 4 rodin se podařilo obnovit komunikaci natolik, že k předávání dítěte již dochází bez podpory realizátora.

V případě 59 dětí došlo ke změně postoje rodičů k jejich vzdělávání, z toho 11 dětí pokračuje v doučování i po skončení projektu.

Přínosem podpory ze strany realizátora je návrat 23 dětí z některé z forem náhradní rodinné péče zpět do biologické rodiny.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora

- Navázání spolupráce s OSPOD
- Účast externího odborníka

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Častá fluktuace zaměstnanců
- Důsledky vyčlenění kapacit pracovníků ze sociální služby a motivace osob z CS ke změně spolupráce

2.5.4 Témata, která je třeba dále řešit

- Nedostupnost primární zdravotní péče pro cílovou skupinu
- Předlužení osob a nemožnost situaci za stávající legislativní úpravy insolvenčního zákona řešit
- Motivace rodičů ke vzdělání dětí a jejich podpora při vzdělávání dětí
- Koordinace podpory ohrožených rodin s cílem zajistit účelnou a efektivní pomoc – síťování služeb pro rodiny s ohroženými dětmi



3 Rozvoj sociálních služeb v rámci SPSZ Ostrava

Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, některé z aktivit jsou realizátory zajišťovány prostřednictvím sociálních služeb.

V následující tabulce je přehled druhů služeb, které se na realizaci priorit v jednotlivých oblastech podílejí.

Tabulka 16 Přehled vybraných parametrů sociálních služeb dle oblastí SPSZ Ostrava, druhů a poskytovatelů (data z roku 2019)

Oblast	Druh sociální služby, poskytovatel ⁶	Počet úvazků v přímé práci	Počet úvazků v nepřímé práci
Bydlení	SAS	7,1	
	Diecézní charita ostravsko-opavská	7,1	0
	TP		
	Armáda spásy v České republice, z.s.	10,5	0,7
	CENTROM z.s.	-	-
	Charita Ostrava	2,5	0
	SR		
	Charita Ostrava	2,4	0
Prevence rizik	OSP		
	ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s.	0,35	0,3
	TP		
	Renarkon o.p.s.	7	1,26
Rodina a zdraví	ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s.	0,3	Započteno výše
	TP		
	Spolu pro rodinu, z.s.	3	3
Celkem		40,25	5,26

V rámci projektů byly rozvíjeny služby prevence, poskytované terénní a ambulantní formou. V nejvyšším počtu (z hlediska počtu služeb) se rozvoj týkal podpory osob a domácností v udržení bydlení. Je patrná variabilita druhů sociálních služeb, které se na tuto podporu zaměřovaly.

⁶ Tabulka obsahuje data ke konci roku 2019, tedy bez minulosti ukončených projektů



4 Předpoklad udržitelnosti po skončení projektu

Mimo reflexi dopadů a výsledků aktivit se realizátoři rovněž měli možnost vyjádřit k předpokladu jejich udržitelnosti po ukončení projektů.

Předpoklad, odkud by měly být zajištěny zdroje na návazné financování aktivit, vyjadřovali realizátoři zpravidla variantně. Někteří z realizátorů informace o předpokladu udržitelnosti neuvedli. Přehled aktérů, kteří vyjádřili předpoklad návazného zajištění financování, znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 17 Předpokládané zdroje udržitelnosti aktivit realizátorů

Oblast / předpoklad pokračování aktivit	Realizátor	Předpokládané zdroje udržitelnosti										
		SR MPSV, MSK, SMO	SMO + městské obvody, SR MMR, MPSV	SMO, ESF	SMO, MV	SR MPSV, MSK, SMO, ESF	MPSV	ESF, SMO, MSK	ESF	jiné	SMO, MSK, ÚP	Neuvedeno
ZAMĚSTNANOST												
ANO- částečně	RUBIKON Centrum, z.ú.										x	
Nedodáno	Nonverba, z.ú.											X
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.											X
	Charita Ostrava											
BYDLENÍ												
ANO	Armáda spásy v České republice, z.s.	x										
	Diecézní charita ostravsko- opavská							x				
	Charita Ostrava	2x										
	Statutární město Ostrava			x								
Nedodáno	CENTROM z.s.											X
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.											X
	Diecézní charita ostravsko- opavská											X
PREVENCE RIZIK												
ANO	Bílý nosorožec, o.p.s.			x								
	Renarkon o.p.s.	x										
	ROZKOŠ bez RIZIKA. z.s.					x						



ANO - částečně	Statutární město Ostrava		x									
Neví	Vzájemné soužití o.p.s.											X
Nedodáno	Nová šance, z.s.											
RODINA A ZDRAVÍ												
ANO	CENTROM z.s. (Projekt Zdravotní prevence v SVL)									x		
	Vzájemné soužití o.p.s	x										
ANO - částečně	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.								x			
NE	Spolu pro rodinu, z.s.											
Nedodáno	RUBIKON Centrum, z.ú.											X

Realizátoři, jejichž aktivity byly zajišťovány prostřednictvím sociálních služeb, získali ve většině případů návazné financování prostřednictvím prostředků státního rozpočtu, kterým kraj disponuje na financování sociálních služeb a s tím související zařazení do sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje. Nejčastěji realizátoři předpokládali, že se na financování aktivit po ukončení projektu budou podílet prostředky samospráv, nicméně ve většině případů byly zvažovány varianty financování z dalších zdrojů, a to z kapitol resortních ministerstev, tj. prostředků ze státního rozpočtu. Zdroje ESF nebyly realizátory uváděny primárně z důvodu končícího programového období, kdy není možné předjímat, jaký okruh aktivit bude v následující etapě podporován.

RUBIKON Centrum z.ú. - V rámci dotačního titulu Prevence kriminality Magistrátu města Ostrava v druhé polovině roku 2019 a na celý rok 2020 získala tato organizace finanční prostředky na částečně navazující projekt Komplex sociálních služeb pro osoby s trestní minulostí. Je zaměřen na podobnou cílovou skupinu a aktivity, ačkoliv omezená alokace i délka realizace projektu neumožňuje financovat například rekvalifikace nebo tréninková místa.

Armáda spásy v České republice, z.s. – Od 1. 1. 2020 byla služba zařazena do sítě sociálních služeb MSK a pokračuje v totožné formě terénních programů jako v době realizace projektu.

MELIVITA, s.r.o. – v současné době je sociální podnik financován z pozice zaměstnavatele na chráněném trhu práce, ze zdrojů Úřadu práce, dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti. Realizátor předpokládá částečnou podporu z rozpočtu MSK a města Ostravy.



Závěr

Prostřednictvím monitoringu naplňování opatření SPSZ je možné získat podrobnější informace o aktivitách, které byly v rámci KPSVL na území města Ostravy realizovány. Do určité míry je možné zhodnotit úspěšnost realizovaných opatření a získat komplexnější pohled na vývoj situace ve městě.

Na úrovni města je z informací, které monitoring naplňování opatření SPSZ předkládá, možné čerpat při tvorbě dalších strategií v rámci boje se sociálním vyloučením, a to jak ve věci konkrétnějšího vydefinování cílů a priorit, tak také v rámci zvýšení efektivity a podpory jednotlivých realizátorů. Nastavení průběžného monitoringu dopadových indikátorů je také nástrojem, který mohou realizátoři využít při prezentaci vlastní práce a úspěchů jak na úrovni spolupráce s městem, tak na krajské úrovni při vyjednávání s Moravskoslezským krajem o případném zařazení projektů realizovaných v režimu sociální služby do základní sítě sociálních služeb. Data, která monitoring přináší, jsou také vhodnou formou pro prezentaci úspěšnosti daných opatření pro širokou veřejnost, neboť obsahuje jasné informace o konkrétních přínosech činnosti jednotlivých realizátorů pro danou cílovou skupinu

Přestože se jednalo již o třetí a tedy finální sběr již vymezených dat, řadě realizátorů stále činilo problém identifikovat, evidovat a průběžně monitorovat dopad a efektivitu vlastní činnosti a poskytovat kontinuální data, což se projevilo právě v nemožnosti poskytnout souhrnné informace k jednomu společnému termínu. Pro vhodné nastavení monitoringu a konstatování úspěšnosti realizovaných aktivit je třeba již od počátku realizace důkladně vydefinovat tzv. dopadové indikátory, které je možné průběžně sledovat a jejichž naplňování je dílčí částí očekávaného úspěchu realizace daných aktivit.



Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled termínů realizace projektů a finančních alokací, dle jednotlivých realizátorů.....	8
Tabulka 2 Počet podpořených osob dle cílových skupin.....	10
Tabulka 3 Počet podpořených osob dle území	11
Tabulka 4 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím	13
Tabulka 5 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost.....	14
Tabulka 6 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost	15
Tabulka 7 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím – oblast Bydlení.....	25
Tabulka 8 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení	26
Tabulka 9 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení	27
Tabulka 10 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím	41
Tabulka 11 Dopady aktivit priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik.....	42
Tabulka 12 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik.....	43
Tabulka 13 Vývoj v dopadech ke sledovaným obdobím	52
Tabulka 14 Dopady aktivit dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví	53
Tabulka 15 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví.....	54
Tabulka 16 Přehled vybraných parametrů sociálních služeb dle oblastí SPSZ Ostrava, druhů a poskytovatelů (data z roku 2019).....	61
Tabulka 17 Předpokládané zdroje udržitelnosti aktivit realizátorů	62

Seznam grafů

Graf 1 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit – oblast Zaměstnanost	13
Graf 2 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Bydlení.....	24
Graf 3 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Prevence rizik	40
Graf 4 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Rodina a zdraví	52